

Kiadóhivatal:
Báter-nyomda, Kaszinóbazár
épület
Az előfizetési pénzek és hirdetések ide küldendők.
HIRDETÉSEK
legjutányosabb számítással,
díjszabás szerint.
Megjelenik minden szombaton.

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség:
Széchenyi-utca 1085. szám.
Ide küldendők a lapot érdeklő
összes közlemények.
ELŐFIZETÉS:
egész évre 10 kor., felévre 5 k.,
negyedévre 2 kor. 50 fill
NEPTANITÓKNAK,
ha az előfizetést egész évre
előre beküldik: 5 kor.

TOLNAVÁRMEGYE TÁRSADALMI, KÖZIGAZGATÁSI ÉS KÖZGAZDASÁGI ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ HETILAP.
AZ ORSZÁGOS M. KIR. SELYEMTENYÉSZTÉSI FELÜGYELŐSÉG HIVATALOS LAPJA.

Felelős szerkesztő:
BODNÁR ISTVÁN.

Belmunkatársak:
JANOSITS KÁROLY. KOVÁCH ALADÁR.

Kiadja:
BÁTER JÁNOS NYOMDÁJA.

Gazdasági életünk szervezete.

Irta: Kirchner József.

V.

Az emberiség fejlődési történetében azt látjuk, hogy a javak termelését követte azoknak kicserélése, a mi a gazdasági élet első korszakaiban nehéz akadályokba ütközött. Az emberi ész csak lassan tudta leküzdeni az idő — távolság — és tömegbeli akadályokat. A földterület számtalan apró, nagyon kis átmérőjű körökre, fogyasztási és termelési területekre oszlott, melyek között semmiféle érintkezés nem volt, sem szellemi sem gazdasági téren, a melyeken belül a termelési javak kicserélése a forgalomnak legelőnyösebb eszközeivel történt. Ugy szólván egy-egy önálló vámterületet képezett ilyen kör!

A forgalom, a kereskedelem, a termelési javaknak nagyobb mértékű kicserélése, — csak lassan fejlődött ki. A hogy a teknika számos vívmánnyal lépett az emberiség elé, — az emberiség az ő gazdasági tevékenységeiben érvényesíteni iparkodott, élni akart ezekkel a vívmányokkal. A kis átmérőjű körök középpontjai eltolódtak, a termelési és fogyasztási területek fokról-fokra nagyobbodtak. A vasut, a hajó, a táviró, a telefon, az idő, távolság és tömegbeli lehetetlenségeket megszüntették.

Az egyes termelési területek, melyek önmagukban állottak, bekapcsolódtak a világforgalom körébe!

Az első gőzhajó, a melyik a múlt század első éveiben indult el Amerikából és 26 nap alatt ért el Liverpoolba, gazdasági összeköttetésbe hozta Európát Amerikával, Stephenson gőzkocsijai, melyek ma a tökéletességnek modern formáiban szelnek keresztül, kasul a szárazföldeket, a villamos energiából táplálkozó táviró, mely több ezer mérföldet fut be egy másodperc alatt, az össze vissza kanyargó műutak, a merész építkezési vasutak, a tunnelek, mind mind csak azt

szolgálják s szolgáltni fogják időtlen időkig, hogy a népek millióit szellemi és gazdasági összeköttetésbe hozzák.

A termelési javak kicserélése a forgalom, a kereskedelem, a gazdasági élet szervezeteiben egy igen fontos szerv. A kereskedelem eszközei a természettudományok vívmányai!

Ime! Mikor az emberiség javakat termel, a mikor termelési javait kicseréli, szóval egész gazdasági élete, annak egész szervezete a természettudományok elvein épült ki.

Mi lett a termelési javak kicseréléseinek egyenes következménye?

A verseny! Az egyes termelési területeknek egymás közötti versenye! A föld nagyon természetes, nem fejtett ki mindegyik egyforma erőhatásokat; voltak a termelési területeknek gazdagon és kevésbé gazdagon termő részei. Voltak szőben gazdag és szőben szegény országok, — aranyban, ezüstben, vas érczekben szegény és gazdag földterületek — a gazdag humussal sovány homok, vagy éppen terméketlen kővidék váltakozott, voltak a kulturára alkalmas és kevésbé alkalmas földterületek.

De maga az emberiség sem fejtett ki mindenütt egyforma gazdasági tevékenységet. Egyes földterületeknek termelői rövid időn belül olyan hatalmas és nagyarányú gazdasági tevékenységet, a javak előállításában olyan nagyarányú munkásságot voltak képesek kifejteni, a mire szomszéd népek és nemzetek csak egy évszázad múlva tudtak vergődni. Az erősebb és fejlődőtebb gazdasági szervezettel bíró népek uralták a szomszédos fogyasztási-területeket és versenyt csináltak az egy-egy színvonalon álló gazdasági hatalmaknak.

Az erősebb, a kifejlődőtebb gazdasági szervezet, a melynek vérkeringéséből élt a nemzet, örvendett jólétnek a társadalom, kérélehetetlenül elnyomni igyekezett a gyengébbet és beleolvastani a saját szervezetének közösségébe! Simán és lassan, mint

a hogy a természetben mindennemű fejlődés és átalakulás megy végbe. Kérélehetetlen logikával, mint a hogy a természetben minden kis tömeg gravitálni kénytelen a nagy, a hatalmas felé, a tökéletlen a tökéletes felé!

A verseny, az élet-halálharc, melyben szomszédos népek és nemzetek egymással szemben állottak, megteremtett egy fontos gazdasági fogalmat: a *vám sorompót!* Ez az intézmény kettévágta a termelési javak kicseréléseinek egyenes és szabad útját. Az egyes termelési területek visszaesnek a fejlődésnek abba a korszakába, a mikor a javak szabad kicserélésének útjai és módjai műszaki akadályokba ütköztek. Hiába van meg p. o. kiténő összeköttetésünk Németországgal, hiába a magyar lónak, a magyar ökörnek, sertésnek nagy híre Németországban, odairányuló exportunkat megakadályozzák azok a magas vámtételek, melyekkel Németország velünk szemben a legújabb szerződés értelmében él.

Egy jól megtervezett és jól megépített zsilip bizonyos mennyiségű viz nyomásának mindig ellent tud állani. De ha a mennyiség nagyobbodik, a zsilipet meg kell nyitni, a fölöslegnek le kell folynia, ennek útját állani nem lehet!

Ilyen zsilipekhez hasonlíthatom az egyes termelési területek között felállított vámsorompókat, a melyekkel biztosan, határozott számítással ármentesíthetünk bizonyos fogyasztási vagy termelési területeket.

Tisztában állunk Magyarországnak, mint termelési és fogyasztási területnek, gazdasági mibenlétével! Ez a terület mind talaját, mind geographiáját illetőleg, kulturára igen alkalmas földterület. Produkál is ez a nemzet egyes ágakban olyan dolgokat, amelyek messze földön fel nem találhatók. A magyar buza versenyen kívül áll, a tokaji bor világhírű! Örök szegényünk, hogy ezzel megelégedtünk és többre nem törekedtünk!

Mert a mikor századokon át csak búzát termeltünk, nem vettük, nem tudtuk

TÁRCZA.

Thaly Kálmánhoz.

Öreg kurucz társunk, hozzád szól az ének,
Téged dicsőítenek ifiak és vének.
En is kurucz vagyok, pedig a javából,
Abból az igazi, ősi kurucz fajtából.
Itt lakom Kölesden, a „Csonthegy“ tövében,
Hol a magyar napja vála lemenőben.
Mikor Korvin hadát szétverte az átok,
Óh, magyar, mért vágott egymásra szabjátok?!
Itt van az ősi „Harcz hegy“ zöldül a fű rajta,
Itt hangzott hajdanán: „Rajta kurucz! Rajta!“
Béri Balogh Ádám vágta a németet,
Stharenberg bús hada megverve széledett —
Kurucz Thaly Kálmán, — mentél Rodostóba,
Szent havakat tétlél díszes koporsókba,
Haza hoztad őket a hazai földbe.
Hogy itt legyen nyugtuk csendes pihenőbe.
Te is hallgattad ott tenger mormolását,
Márványtenger partján ősi szél zúgását,
Ott láttad lélekben azt a szép csillagot,
A mely Zágony felől Mikesre csillogott,
Rákóczi, Thökölyt haza hoztad nekünk,
Légy áldva álltalunk, ősi kurucz vezérünk,
Jutalmul teneked im fogadást adunk:
— Kuruczok voltunk és kuruczok maradunk!..

KÁLMÁN DEZSŐ.

Olasz uti emlékek.

Irta: Dr. Lévai Dezső.

A magyarbarát olasz.

A római *Hôtel Victoria* vagy *Quirinal* 10—12 lírás és ammellett olajos ebédje után minden nap olyasféle hangulat vett rajtam erőt, hogy minden olasz tulajban szerettem volna megsütni. De ahhoz a procedurához is csak harmadrendű sesam-olajat használtam volna. A szállodák konyhája amilyen drága volt, éppen olyan rossz is volt. Mikor az ebéd ideje jött, akkor úgy erszényem, mint mélyen tisztelt gyomrom előtt mély sajnálatomnak adtam mindig kifejezést s egyuttal mindennap elesodálkoztam, hogy lehet ilyen rosszul főzni és azt ilyen méregdrágán annak a jámbor idegennek beadni.

De milyen nagy lett az örömöm, mikor egy szép napon (sajnos, hogy már csak elutazásom előtt egy nappal) a *Corso Umberto-n* egy elegáns vendéglőt pillantok meg, rajta óriási nagy fehér betűkkel: *Magyar konyha, naponta székelygulyás és töltött káposzta.*

— No ez kell a magyarnak — gondolám — de nem ám parmezán meg olajbogyó.

Természetes, hogy ide tértem be ebédre. A főztje is jó volt, a számlája is mérsékelt. Négy lírát fizettem az egész *comme il faut* magyaros ebédért. Mikor asztalomnál felálltak, hogy távozzam, az étterem egyik sarokasztalánál egy öreg talján megemelve Garibaldi kalapját lelkesen felém kiáltja: „Evviva Kossuth, evviva!“

Meglepetten néztem a lelkes magyarbarát felé, ki *quarto*-ja utolsó kortyát üríté. A vendéglős, egy kis gömbölyű, fekete olasz, felém sietve töredezett magyarsággal magyarázta:

— Kírem szepen enyem *restauration* van csupa ungharese-testvér. En is mondja mindig: iljen magyar, evviva Kossuth!

Es udvariasan hajlongott a magyarbarátságából élő kis olasz padrone.

Egy modern sekrestyés.

Rómában a Szt.-Péter-templomon kívül kétségtelenül a *Lateran*-templom az, mely a legtöbb nevezetességgel s történelmi emlékekkel dicsekedhetik. Nem is mulasztja el annak megismerését egy idegen sem. A sekrestyés azután, ki a kíváncsi idegent a templomban kalauzolja, természetesen kellő borra való reményében, szinte sablonos egyhangúsággal (hánszor teszi ő ezt egy nap!) ledarálja, hogy ezt a templomot I. Sylvester pápa építtette a *Lateran*-családnak ajándé-

észrevenni, hogy egy kifejlett gazdasági élet-hoz még más is kell. Körülöttünk fejlődött mindenütt az egyes termelési területek gazdasági élete, csak a miénk stagnált az evolutiónak kezdetleges stádiumában! Elgyengültünk, leszegényedtünk és bekapcsolódva élünk egy szomszédos terület gazdasági közösségében!

Ki gondolt volna valaki komolyan csak egy évtizeddel ezelőtt is a *vámsorompóra*, mely felállítandó a monarchia két állama között. Nem látták, csak kevesen, hogy a mikor Ausztria tökéletesebb formájú ipari cikkekkel az országot ellátta, akkor ez a folyamat nem volt egyéb, mint egy fejlődöttebb, hatalmasabb gazdasági szervezetnek erőkihatalása a gyengébb felé!

Ma már nem vitatkozunk a vámsorompó felállításának szükségessége fölött! Tele vagyunk bajjal mindenfelől, tisztázatlan, forrongó szociális kérdésekkel, lassan elvérzünk a kivándorlásban! Honnét minden baj? Elhanyagolt gazdasági életünk szervezetlenségében.

1917 év után lesz már vámsorompónk is! (Sok küzdelem lesz még odáig! — A szerk.) Így épül ki, így lesz teljessé gazdasági életünk szervezete.

Folytatjuk.

Bortermelők — borügynökök.

A két héttel ezelőtt, fenti címmel írott vezércikkünk bizonyos érdekkörök tetszését nem vívta ki. Most látszik csak: esontig metszett, mint az operatőr kése, amely féklybe mélyed. A mérges seb vagdalgatása bizony nem kellemes foglalkozás, nem teszi tisztává a kést sem, de az orvos megmossa szerszámát, azután a kezét és *várja* a beteg testrészt gyógyulását.

Ezt tesszük mi. Talán kevés *ludással*, de becsületes szándékkal vállalkoztunk e lap szerkesztésére. Személyeskedés, elfogultság, rosszakarat sohasem vezetett, de viszont senki sem foghatja ránk, hogy elbujtunk a kényesebb kérdések feszegetésétől s hogy a társadalmi élet óriási botanikus kertjében félenken visszariadtunk volna a „nebánt virágok”, „mimoza pudicák” érzékenységtől, azaz, hogy azok érintésének következményeitől.

Most sem hátrálunk meg tehát *Gonda*

kozott palotából s azóta is minden pápa épített és bővített rajta s hogy mai alakját szép loggiájával, melyből azelőtt a pápa évente áldást szokott osztogatni, tulajdonképpen csak a XV. században nyerte. Elmondja, hogy öt ajtaja közül a szélső jobb: a *Porta Santa* ma befalazva áll, hogy csak a jubileumi években nyitassék ki. Megmutatja a templom fő nevezetességét, a főoltárt, melyen csak a pápa vagy annak direkt megbízott helyettese misézhet s a főoltár alatt a *mensa-l*, egy kis faasztalkát, melyet a hagyomány szerint Szt. Péter használt oltárnak. Továbbá a máltai lovagoktól elvett saracén-zászlókat, majd a drágakövekkel kirakott keresztet stb.

En folyton kérdeztem (mert e templom belső berendezéséről és multjáról már sokat olvastam), s a sekrestyés nem unta meg a felelgetést. Sőt látva az én minden aprólékos részletre kiterjedő érdeklődésemet, hihetetlen és soha meg nem történt dolgokat hazudozott össze úgy, hogy nem állhatam meg, hogy oda ne szóljak hozzá:

— Ugyan, ugyan, hogy lehet két líráért ennyi valótanságot összehordani . . .

Mire az élelmes sekrestyés ravasz mosolylyal csak ennyit felelt:

— Hát signore, azt hiszi, hogy az igazmondásból ma már meg lehet élni . . .

Béla ur berzenkedő pennájától, amely elé egyébként, mint köszönettel konstatáljuk, kollegánk, a Tolnavarmegye is leeresztette a „Nyílttér” tiltakozó sorompóját. Valóban ekkora fennhéjzás, önhittség, sokat akarástól puffadozó gőg, mások véleményének beszámíthatatlan lekicsinylése, csakugyan nem tarthat reá számot, hogy felelős szerkesztő — *feleljen* érte.

Mit is akar tehát voltaképpen *Gonda* ur? Először is kiknek a védelmére öltötte fel don Quijotte elhagyott rozsdás fegyverét? Mi tiszteletet adunk a kivételeknek, nem általánosítottunk, eszünk ágában sem volt a csakugyan nélkülözhetetlen „ügynöki kar” tisztesebb elemeit lekicsinyelni, megvádolni, de igen is, nem törődve vele, hogy mibe nyulunk, tiltakozni akartunk a *Gonda* ur által is „megnyirbálendő kinövés” ellen s a mint pár évvel ezelőtt egyik laptársunk is megeselekedte — tőlünk telhetőleg védekezni kívántuk bortermelőinknek fájdalom, nagyon is védelemre szorult érdekeit.

De térjünk át a dologra.

Megezáfolta e vajjon ön egyetlen egy ténybeli állításunkat? Így itt volt-e akkor, tudja-e ön, hogy a régebbi időben nem volt-e bizonyos *előzetes* megállapodás az ügynökök között, hogy a borárakban eddig meggyünk és nem tovább. Lehet, hogy a „kartell” „borlimitáció” erősebb kifejezés a bortermelőkre ekként gyakorolt szelid nyomás kifejezésére, de hogy így volt, nagyon sokan tudják Szekszárdon, bizonyítani felesleges. Csak hogy akkor a tekintélyesebb ügynökök éltek, de másokat is élni hagytak. Henem így van-e az vajjon ma? ugy-e, hogy nincsen így?! Beismerjük mi a ma működő ügynökök nehezebb helyzetét, mert mindenki az olesó portéka után fut és kapkod, de az ön által is elismert „kinövés” bibiresója sokkal nagyobb, mintsem hogy egyszerűen csak szépséghibába számba menne. Nem elég arra egy egyszerű kis tapaszt — tüzes vas, kés kell már neki. Így például meg tudja-e ön czáfolni azt az állításunkat, hogy „egyes borkereskedők dícselkedve mutogatják az innen kapott sürgönyöket s üzleti leveleket, amelyekben az olesóbbnál olesóbb ajánlatokkal valósággal megostromolják őket?” Talán hasznára van ez az egymás hátán keresztül való tülekedés bortermelésünknek? Minket bizonyos tekintetben szavunk köt, hogy részletekkel bizonyítsunk; de kérdez-

zük: jó lélekkel *esküt tehet-e* ön arra, hogy az idén is nem jött egyes helyekről bizalmas utasítás egyesekhez, hogy a borárakat *le kell nyomni*? Nagyon lekötelezne tisztelt *Gonda* ur, ha felsorolná azoknak a bortermelőknél a nevét, akik boraikat *ügynöki* közvetítéssel 15 forintnál drágábban adták el? Vajmi kevesen lehetnek azok, holott a kik nem ügynöki közvetítéssel szereztek be bor szükségletüket, elmentek 16 forinttól egész 23 forintig. S mi ennek az oka? Nem az, hogy önök talán előzetesen kartelt kötöttek, de az, hogy az itt lábra kapott *egészségtelen versengés, egymásra licitálás miatt a borügynökök legtisztesebbjei is kénytelenek uszni az áralsígya vevők vásárlási kedvét nem a bor jóságának kiemelésével, mint inkább az árnak minimumra lepréselésével fokozzák*. Itt van tehát az a bizonyos ék a bortermelők és az ügynökök — ön által közösen nevezett — érdekei között.

Ezek után azt kérdejük: nem joggal irhattuk-e azt, hogy Szekszárdon a borügynökök is okai részben a borárak hanyatlásának? Mert hogy nem egyedül bennök kerestük és találtuk meg a hibát, azt olvasni tudó ember abból az inkriminált cikkből is észrevehette. Tisztelt *Gonda* ur ne tartson tehát nekünk közgazdasági szakelőadást a borárak alakulásának elméleti okairól; az ön által gombostűre szedett statisztikai „közhelyek” legfeljebb csak megerősítenek abban a szomorú tapasztalaton alapuló meggyőződésünkben, hogy a szekszárdi borárak kialakulására nagyon csekély befolyása van a külföldi borpiac konstellációjának, de annál jobban befolyásolják azt helyi, speciális körülmények. Ha az ön állítása lenne az igaz, akkor éppen úgy értékesíthetnénk borainkat, mint más hozzánk hasonló borvidék, de mert nem így van, világos, hogy más bibéje is van a dolognak. Igenis van. Mert ne szenvedjünk nagyási mániában, ne sokat emlegessük az európai borpiacot. Elvesztettük azt a régi értelemben egészen. Lát itt most borkereskedőt Berlinből, Prágából, vagy még csak Bécsből is. Mért maradoztak el azok a kereskedők? Rosszabak talán boraink, mint a régi jó világban? Bizonyára, de másutt sem különbek s oda szórványosabban még is csak eljutnak a nagyobb borvásárlók? Megmondjuk az elmaradás okát is! Nagyon jól emlékszünk reá,

Talpraesett válaszáért megkorholtam s hogy korholásom ne fájjon neki annyira, még egy lira különjutalomban is részesítem.

A szocialista.

Rómában egy fürdőt is meg akarván szemlélni, kora reggel a szállodámhoz közel eső *Bagni Bernini* felé tartottam. A *Corso* és a *Via del Babuino* sarkán egy roppant bőbeszédű és ügyes kezű cipőtisztítót pillantottam meg. En is megálltam előtte s kimondhatatlan sebességű kefeje alá böcsátottam a cipőmet. Hogy szóba is álltam vele, természetes. Érdeklődtem mestersége s jövődelme iránt. Kezének mesés gyorsaságát nyelve messze túlszárnyalta. Iszonyuan figyelnem kellett, hogy megértsem. Kiejtésemről, magától értetődik, rögtön észrevette, hogy nem benszülöttel van dolga s ez még közlékenyebb tette. Egy szuszra elmondta, hogy az örök városban túlsok már a cipőtisztító, de azért mind megél tisztességesen és sokkal becsületesebben, mint a nagy urak kiknek a *Via Nazionale-n* palotáik vannak. Itt aztán lehordta a papokat, a hercegeket, a kormányt s az egész municípiumot. Hogy e szegény ember alig élhet meg, hogy a nagyok kivessék a szegény ember szájából a falatot. E közben családjáról is megemlékezett. Két felnőtt fia van. Az egyiknek egy

jó forgalmu *trattoria-ja* van, melyet okvetlen felkeressek ám, mert egész Rómában nem lehet oly jól étkezni, mint az ő fiánál, kit nem azét dícsér mert a fia. A másik meg a *Palazzo Odescalchi-nak* portása; az is megkeres évente 3000 lírát, de ő mint szegény, de becsületes cipőtisztító, aki kora reggeltől egész délig ott őgyeleg az utcasarkon, csak 2500 lírát keres . . . De azért le a tőkével és a nagy urakkal, akik csak a szegény, de becsületes munkás vérért szípolozzák ki . . . Éljen a szocializmus! . . .

Mikor aztán munkájával elkészült s én 50 fillért nyomtam a markába, leemelt széles karimájú kalapját és alázatosan megköszönve odaszólt:

— Signore, a fiam, *Luigi Manatto* trattoriájáról a *Via Condotti-n* meg ne feledkezzék ám . . . Különbben non io detto nulla! (Nem mondtam semmit!)

A fogadalon kalauz.

Mikor a velencei *Piazza* loggiai alatt a *Goldoni*-színház esti előadásához való jegyet megváltottam, már tudtam, hogy a színház a *Merceria-n* húzódik meg szerényen. De azért mintegy ösztönszerűleg is odaszólok egy az őszi meleg napsugárty egy istenigazában élvező kis olasz síhéderthez:

— Dove la *Theatro Goldoni*?

Amire a napbarnította rokonszenve,

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testhelyet, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhöges, skrofulozis, influenza
ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utáztatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjc).

„Roche”

Kapható orvosok rendelésre a gyógyszerárakban — Ára 8vegenként 4.— korona

mekkora örömet okozott itt városunknak, a mikor gondolom, 1900-ban, a filoxera vész után való első jó terméskor elárasztotta Szekszárdot a régi borkereskedő világnak legalább egy része! Mekkora kiábrándulás lett belőle! Az igen tisztelt ügynöki kar lelkiismeretlen elemei ekkor követték el a legnagyobb bűnt, az egymásra licitálásukat. Csak hogy a régi szűkös évek után busás keresethez jussanak, ezer meg ezer hektoliter számra vásároltatták össze a megfordulásra hajlandó lapi borokat. Ki világosította fel az itt, gyanútalan, vásárló borkereskedőket a szekszárdi átalakult termési viszonyokról? S mi lett ennek a következménye? Az, hogy a jobb fajta hegyi borok pinczéiben maradtak s a 7—10 karjzárás moslék évtizedekre elriasztotta a külföldi vevőt. Bizonyítsuk ezt levelekkel? — 100 vezérezikk sem tud artani tehát annyit egy ügynöknek, mint egy-egy ügynök lelkiismeretlensége árthat egész borvidékeknek.

De térjünk át a mai állapotra. Százszámra hordják a vidéki kocsi a bort most is a szekszárdi vasutátlomáshoz. Harcz, Agárd, Alsónána, Ócsény, Dees, Tolna, Bátaszék egy része itt adja fel borát. Sőt, — amint megbízható forrásból halljuk, miért fuvaroz ide bort a kölesdi ember? Egyáltalán miért pincéznek be a vidéki bort Szekszárdon? Ez a sok, első rangúnak éppen nem mondható bor, talán a szekszárdi bor *világhírét* van hivatva megcsinálni, nem ejti tévedésbe a vevőt, ha szekszárdi elnevezés alatt kerül forgalomba?

De mit mertünk még állítani? Azt, hogy a szegény ember nagy szegénysége, rászorultsága is oka a borárak hanyatlásának. Hát ez nem igaz? Miért kénytelen akkor az én „polgár“ szomszédom az ő borát 3—4 krral olcsóbban eladni? Az övé talán rosszabb, mint az enyém?

A homoki borokról zengett áradozó dicsegetést legyenek halásak az ottani borok tulajdonosai. Jól eshetik nekik, mert amikor ők adják el a termést, akkor viszonzásul a vevők részéről ugyanis a hegyi borok örökös dícséretét kell hallaniok. Szóval a homok üdőkártya a hegy ellen s a hegy a homok ellen. Ez az igaz.

Azt is olvassuk, hogy a szekszárdi borárak hanyatlásának az elhibázott tevételed, na meg az Európaszerte egyre kisebbülő vörösbort-fogyasztás is egyik oka lenne.

külső kis naplopó megmutatja az utirányt, hogy menjek csak mindig egyenesen. Tudomásul véve a kapott felvilágosítást, betérek egy kávéháza egy *aranciata-ra*, onnan a postahivatalba poste restante érkezett leveleimet átvenni s minthogy még korai volt az idő, kibandukoltam a széles *Riva degli Schiavoni-ra*, gyönyörködve a sok gondolatban és vitorlásban. Tengerparti sétautamról a színház felé tartottam. Amint a *Theatro Goldoni* kapujához érek, elém áll az én kis napbarnította és ragyogó fekete hajú sihederm, akinek a létezéséről már el is feledkeztem s kéri ám az ő kalauzolásának a díját.

Elmosolyogtam magam. Nem annyira az arroganciáját csodáltam, mint inkább a türelmét, hogy volt kedve engem elkísérni a kávéházig, ott megvárni, onnan a postára, aztán végig bandukolni a hosszú tengerparton s mindenütt az egész uton szépen a hátam mögött húzódott meg, de a színház előtt elémbé került, hogy díjazást kérhessen. Mosolyogva ajándékoztam meg pár *soldo-val*, amivel nagyon meg volt elégedve. Még másnapra is felajánlotta kalauzolását. A kis tolatkodó . . .

Nem pörölünk a statisztikusokkal, de a szekszárdi telepítés azért végeredményében még sincsen elhibázva. Azért, mert tavaly 8 forint volt a kukorica, bolond lenne, ki a buzatermő Kánaánt, a Bánátot kukoricával kívánná egészen bevetni. Évszázados tapasztalat, talaj, égalji viszonyai predesztinálják Szekszárdot a vörös bor termelésre. Egy-két rossz esztendő még nem ok, hogy „Szekszárd világhírét“ a pillanatnyi sikerért feláldozzuk. Pár év előtt egyik nagyborkereskedő, Jalics mondotta éppen, amikor kitűnő szekszárdi rizlinggel kínálták: „jó, jó urak, de ezt megtermi bármelyik vidék is, de önök nem is tudják, mi-jök van, próbáljon csak valaki szekszárdi vöröset másutt termelni! Türelem tehát, vénülnek, okosodnak a tökékek, lesz kifogástalan ősz is, így jó szekszárdi vörös is. Addig pedig a hegyen termett kádárkából *erőltetett* fehér is van olyan, mint sok más kitűnőnek hirdetett termés. Fő, hogy a pinczék megszábaduljanak az új vámtételek életbelépte előtt beraktározott olasz boroktól.

S ön azt is a fejünkhöz vágja, hogy neveltséges árleszállításról beszélni, mikor a közönséges *lapos* helyeken termelt borokat 20—26 koronáért, sőt helyenként magasabb áron is veszik? Hát igaza volna, ha mi lapi-szőlőkről beszélünk volna, de mi „szekszárdi“ név alatt nem a kaka tövében, de csakis hegyen termelt bort értünk. S elég az ilyen borért 14—15 krt? Ugy-e nem?

Mit szólnának például hozzá önök, ha mint „nagy bortermelők“, mert egy részük egyuttal az is — ily fényes ajánlatokat kapnának? Ne azt bizonyítgassuk tehát kiállózott statisztikai adatokkal, hogy a világpiacon borárai miként alakulnak, de annak fejtsük meg az okát, hogy tőlünk egy-pár hajtatnyira, miért tudják jobban értékesíteni a borokat?

És még egyet. Hogy az ügynöki kar, ha lelkiismeretes, milyen megbecsülhetetlen „közgazdasági tényező“, nekünk sem kell sokáig magyarázgatni. A munkát mindenkor megbecsültük s hogy ne tudnánk méltányolni azt a munkát, amely nekünk hasznot hajthat. Mi éppen az ügynöki karnak nem letörésére, de e fontos foglalkozás növényének emelésére ezeltünk annak hirdetésével, hogy ne lehessen mindenki ügynök. Nem szabályrendeletileg, de bizony törvényhozásilag kellene megállapítani az ügynökök jogviszonyát és működési körét a kereskedelemben. Monopoliomot sem akarunk. Nagy félreértés egy odadobott mondatból azt olvasni ki, hogy 1—2 ügynökre gondoltunk egy ilyen nagy városban, mi másra nem ezeltünk, mint arra, hogy csak teljesen megbízható embereknek adassék ki ama „bizonyos ügynöki igazolvány.“

S olyan nagy ostobaság az, hogy perzentben legyen megállapítva az alkusz díj? Önnek lehet az, de a termelőknek nem. Mert vegyük, ha nekem 100 hektoliter borom van, az ön által kívánt szabályrendelet skálája szerint 25 forintot fizetek az eladás közvetítéséért. De vajjon fog-e akkor az ügynök azzal törődni, ha a borkereskedő az én boromat akár 10 kr.-os árban veszi is át. De ha ő is érdekelve van, nem lesz az a sok egymásra licitálás, a bor árának mesterséges lenyomása, mert ha a törvény például 2—2.5 %-ot állapít meg részére, az ügynök már csak a saját érdekében is rajta lesz, hogy a bor tisztességes, becsületes áron keljen el. Így lehet csakis termelőt, ügynököt a közös érdeknek s egymásra utaltságnak tudatára ébreszteni, egyébként az egyik fél mindig vesztes és ez a — termelő.

És most befejezzük válaszunkat. Engedje meg tisztelt Gonda ur, hogy önhöz, ki „közgazdasági ismereteivel s fényes tudásá-

val“ oly magasan áll felettünk, mint földünk felett a Sirius, egy kérést intézünk. Hagyja reánk, hogy miről, kikről, mikor, hogyan írjunk, legyen meggyőződve, eszünk ágában sincs, hogy az egymásra utalt közgazdasági tényezők között viszályt, torzsalkodást keltsünk. Ne fogja meg tehát a kést kezünkben, amikor mérges kelevény kivágására felemeljük. Jöjjön inkább segédkezze, mert nem annyira nekünk, mint az ön által védelembe vett „ügynöki karnak“ van szüksége reá, hogy a fertőző anyagtól idejekorán megtisztíttassék.

Egyesült erővel sokat tehetünk, de az nem sokat fog használni az ügynek, ha mázsás gorombaságokat csapkodunk egymás fejéhez . . .

B.

Községi tisztviselők szervezkedése.

A most folyó társadalmi evolúció mozgásba hozza a legkisebb atomot is, mindenki sikra száll vélt igazáért s követeli az őt megillető helyet, tudva azt, hogy a féregnek is éppen oly joga van az élethez, mint a legtökéletesebb földi lénynek. A sok fizetést rendező mozgalom után a dunaföldvári községi segéd- és kezelő-személyzet is mozgalmat indított a községi tisztviselők szervezkedése érdekében s ebből a célból lelkes fölhívást intézett az ország összes községi segéd- és kezelő tisztviselőihez. A fölhívás hangoztatja, hogy a községi segéd- és kezelő-személyzet fizetése nincsen arányban képzettségükkel és munkájukkal, a betegsegítés, a szabadságidő, a szolgálati viszony, az előléptetés és a nyugdíj dolgában tarthatatlan állapotok vannak. A dunaföldvári községi segéd- és kezelő személyzet éppen ezért a maga kebelében szervező-bizottságot alakított, amely mindenekelőtt a községi segéd- és kezelő-személyzet erkölcsi támogatásáról óhajtott biztosítékot szerezni s ha látni fogja, hogy az érdekeltek fölkarolják az eszmét, országos szervező gyűlést szándékozik összehívni. A szervező-bizottság ezért fölkéri kartársait, hogy a mozgalomhoz való csatlakozásukat jelentsék be s addig is, amíg az országos szervezkedés ideje elérkezik, a maguk körében tegyenek meg mindent, hogy minél több kartársat nyerjenek meg az eszmének. A bizottság azt reméli, hogy ha a községi segéd- és kezelő-tisztviselők idejében bejelentik a mozgalomhoz való csatlakozásukat, esetleg a jegyzői egyesülettel karöltve, már a jövő év januárjában összehívhatják az országos gyűlést. Lelkes fölhívásukat megküldték nekünk is s azt a szervező-bizottság nevében a következők irták alá: Bauer Károly elnök, Vastagh Ferenc jegyző, Abbay György, Gábrriel Ferenc, Reiser Henrik, Balogh Ferenc, Kun Gyula, Sudár József, Vátzy Jenő Gazdag Gyula, Schwartzkopf Antal, Osztrich Lajos bizottsági tagok.

Ezen pártolásra méltó mozgalomból kifelé folyólag vettük a következő felhívást:

Tolnavármegye összes községi segéd- és kezelő-személyzetéhez!

Kartársak! Dunaföldvár községben az összes községi segéd- és kezelő-személyzet egyesült, szervezkedett, édes mindnyájunk érdekében talpra állt! Hozzátok szólunk, rátok számítunk első sorban Tolnavármegye valamennyi községi segéd- és kezelő-személyzete!

Mozgalmunk okát nem kell kürtölnünk, tudja azt ugyanis a világ; koldusok vagyunk, nincs betegsegélyezésünk, nincs

Megérkeztek

FEKETE HUGÓ rövidáru-,

az iskolatáskák s 15 krajezártól kezdve kaphatók. Nagy raktár gyermek-harisnyákban és kötényekben

disz- és játékaru üzletében Szekszárd, Kaszinó-bazár.

előmenetelünk, nincs kvalifikációnkhoz illő fizetésünk, nincs nyugdíjunk, csak robotos munkások, a munkában agyontörődött férfiak vagyunk, kiknek nem egyszer „megérdemelt” fizetésükből mindennapi kenyérré sem jut!

Olvastátok tán Bauer Károly, „Ébredjünk” cikkét, átbetűzték tán a dunaföldvári szervezkedő-bizottság felhívását, csatlakozzatok hozzánk, mert hisz tudjátok, hogy az egyesülésben van az erő, tudjátok, hogy 80 és 100 krajczárokkal naponta manapság élni, családot fentartani nem lehet! Ha a megyénél évi 600 frtra fel tudták emelni az utolsó napidíjas fizetését, miért ne lehetne a miénket, kiknek kvalifikációjuk, tettejük, munkájuk legalább is megüti, ha felül nem haladja az övéket.

Egy országos mozgalom készül! Programunk: siralmas helyzetünk javítása. Olvastátok a mostanában megjelenő megyei és vidéki lapokat: feltártuk azokban sebeinket, bajainkat, megjelöltük az utat módot, melyen előrehaladva halaszthatatlan ügyünk teljes diadalát reméljük. Vegyétek igénybe ti is a sajtót, lelkesítsetek, lelkesedjétek, hadd tudjanak mindnyájan bajainkról és segítsenek, — segíteniük kell.

Álljatok talpra, itt az alkalom! Mutassátok meg, hogy tolnamegyeiek vagytok, hogy együtt éreztek velünk! Lépjétek a küzdők közé, harcoljatok a harcolókkal s győzelmi csak a ti segítségetekkel is reményt teremt.

A szebb és boldogabb jövő reményében eleve üdvözlünk táborunkban titeket: Tolnavármegye összes községi segéd- és kezelő-személyzete! Testvérek! Kartársak most vagy soha! Egyesüljünk!

Dunaföldvár, 1906. november 14-én.

Abbay György.

dunaföldvári segéd-jegyző.

VÁRMEGYE.

Közigazgatási bizottsági ülés.

Tolnavármegye közigazgatási bizottsága e hó 14-én tartotta szokásos havi ülését gróf *Apponyi Géza* főispán elnöklésével. — Az ülésen jelen voltak: *Döry Pál* alispán *Simontits Elemér* főjegyző, *Kurcz Vilmos* ár. elnök, *Tóth Ödön* t. ügyész, *Sigora Lajos* th. állatorvos, *Alacs Zoltán* kir. főmérnök, *Tihanyi Domokos* kir. tanfelügyelő *Fink Kálmán* kir. pénzügyigazgató, *Beke Ferencz* kir. alügyész, *Sass László*, *Örffy Lajos*, *Jeszenszky Andor*, *Török Béla* *Boda Vilmos*, *Bernrieber József* és *Perczel József* bizottsági tagok.

Az ülésre beterjesztett jelentések közül a fontosabbak a következők:

Fink Kálmán pénzügyigazgató jelentése szerint a folyó évi október havában különböző adónemekből befolyt 696244 kor. 94 fillér, mely összeg összehasonlítva a mult év hasonló időszakában befolyt 366904 kor. 34 fillérrel, kedvezőbb 330150 kor. 60 fillérrel. Október hónapban a 7 szeszfőzdéből 6 működésben volt.

Alacs Zoltán kir. főmérnök jelentése szerint október havában az állami és kiépített törvényhatósági közutak állapota elég jó volt, elemi kár, vagy közlekedési akadály nem fordult elő. Az állami közutakon a folyó évre előírt hengerlési munka az egész hó folyamán folyamatban volt.

A mult évről visszamaradt kavics beágyazás megtörtént; a folyó évi kavicsszállítás a nehéz munkáviszonyok folytán befejezést nem nyert.

Beke Ferencz kir. alügyész jelelntése szerint október hónapban a szekszárdi kir. törvényszék fogházban 115 egyén volt letartóztatva. A fogházi kórházban 10 egyén volt ápolás alatt. Az élelmezés az egész hó folyamán kifogástalannak találtatott, a fogházi rend és tisztaság, úgy a fegyelem kielégítő volt.

Dr. Hangel Ignác főorvos jelentése szerint a községi állapot a legközelebb lefolyt október hónapban, főképp annak második felében határozottan kedvezőtlen volt, a súlyosabb természetű heveny fertőző betegségek nagy számban fellépte által. A megbetegedések legnagyobb számát ezen kívül a légzőszervek hurutos és nem ritkán lobos megbetegedései képezték.

Számszerint volt difteritisz 20, kanyaró 123, kizárólag Ozora községben, vörheny 68, szamarhurut 3, hasi hagymáz 57, trachoma 3.

Veszedelemes nagyszámmal és határozottan súlyos befolyással lépett fel a már hónapok óta egyes elszórt esetekben mutatkozó vörheny Szekszárd rendezett tanácsu városban és Böleske községben; előbbi helyen hatóságilag járványá mondatott ki, s mint ilyen ellen a legszigorubb óvintézkedések rendeltettek el, s ezen rendelkezések végrehajtása teljesszigorral ellenőrizve is lett. Ezen hatósági ellenőrzésre annál is inkább szükség volt, mert Szekszárd város területén több gyógykezelésben sen részcsülő, eltitkolt vörheny eset találtatott.

Nagy számban lépett fel a kanyaró Ozorán, egyszerre 138 esettel, de szerencsére oly kedvező lefolyással, hogy csak 3 eset végződött halállal. Miután a vörhenyes kanyaró esetek legnagyobb részt az iskola — és ovodaköteles gyermekek közt fordultak elő, elkerülhetetlen volt az összes népiskolák és ovodák bezárásának elrendelése Szekszárdon, Böleskén és Ozorán, be kellett továbbzárnai a muth-pusztai népiskolát és a sióagárdi rom. kath. népiskolának két osztályát, mert az iskolaépületben lakó tanítók családjában fertőző betegségek fordultak elő.

Egyáltalán helytelen szokás, hogy a legtöbb népiskolával a tanítói lakás egy földel alatt van s így egy fertőző eset következtében a tanításnak szünetelnie kell.

Orvos törvényszéki boncsolás 5, rendőri hullavizsgálat 3 teljesített.

Élelmi és élvezeti cikkek 82, közhe-lyek és lakások 74, iskolák és ovodák 57 esetben lettek megvizsgálva.

A szekszárdi Ferencz köz-kórházban felvétetett 172 egyén, ápolatott összesen 448 egyén.

Ezenkívül az ülésen a következő ügyeket intézték el: a kereskedelmi miniszternek rendeletét a baja-bátaszéki hid építésére vonatkozólag tudomásul vették. A szekszárdi Ferencz köz-kórháznál egy kapus állást rendszerezettek 800 K fizetéssel; tudomásul vették az ozorai Sióhid helyreállítási költségeinek engedélyezésére vonatkozó alispáni jelentést és a mocsolád tab-siófoki h. é. vasut műtanrendőri bejárására vonatkozó jelentéseket. Brogli Bélának, vasut mentén, tüztávlaton belül építkezési kérvényét a vasuti osztálymérnökségnek és a vasuti és hajózási felügyelőségnek véleményadás végett kiadták. Több község és magánfél utadó leírási kérelmét kedvezően elintézték; Kern József paksi lakos felebbezésének elfogadásával a paksi bíró határozat feloldatott. Apar, Harz, Nagyvejke községek apaállatok beszerzése és tartása tárgyában hozott határozata hatályon kívül helyeztetett. Mayer Ignác bátaszéki, Csepregi Ignác ozorai, Gulyás László és neje, Cs. Györke Istvánné szemcsédi, Varga Lőrincz decsi, Katus János sióagárdi, Fülöp János kisvejkai, Haspel Antal, Schmidt Ferencz, Rudolf Márton, Horváth Mihály Simon, Strényer Mártonné, Czank János és társai szekszárdi lakosok felebbezései elutasítottak. Kecskés János Mente szekszárdi lakos I. foku itélete enyhítettett, Szakás József, Khin Ferencz paksi, Steiner György szekszárdi, Schneider Mihály kakasdi lakosok felebbezésének hely adatott. Kisvejke község közvágóhid létesítési kötelezettség felmentése tárgyában beadott kérelmére a döntés függőben hagyatott s a közvágóhid egyelőre fentartatik. Továbbá 53 drb. tanügyi és 17 darab adóügyi, jobbra adóleirási és agrár-kölcsönrel terhelt szőlőbirtokok eladása iránti ügyeket intézték el. A tanügyi híreket olvasóink a tanügyi rovatban hétről-hétre feltalálják.

VÁROSI ÉLET.

Szekszárd r. t. város képviselőtestülete f. hó 10-én *dr. Hirling Ádám* polgármester elnökle alatt közgyűlést tartott, melyen a következő határozatok hozták: 1. Jegyzőkönyv hitelesítésére *Krammer János* és *Horváth Ignác* tagokat küldték ki. 2. Az alapítványi állás ügyében felkérni határozták az alispánt, hogy az állás szervezésére vonatkozó képviselő testületi határozat jogerőre emelkedéseig a választást halaszssa el. 3. A rendőrségi szervezési szabályrendeletet *Boda Vilmos* és *Bodnár István* hozzászólása után megállapították s ebben a rendőrkapitányi állást 1600 K fizetéssel és 400 K lakbérrel szervezték. 4. *Perler Keresztélynek*, a „Szekszárd szálló” volt bérlellőjének ovadékat kiadták. 5. *Bolyos Bélának* az állatorvos helyettesítéséért, annak fizetését kiutalványozták. 6. A gazdasági ismétlő iskola ügyében bizottságot küldtek ki afelől való véleménynyilvánítás végett, hogy ez, vagy a földműves iskola felele meg jobban a mi viszonyainknak. A bizottság tagjai: *Boda Vilmos*, *Boros Zoltán*, *Föglein Antal*, *Föglein Ferencz*, *Föglein Márton*, *Horváth Ignác*, *Krammer János*, *Nagy György*, *Tihanyi Domokos* és *Uj János*. 7. Az újárósi menedékház céljaira *Föglein Ferencz*, *Tihanyi Domokos* *Föglein Márton*, *Boda Vilmos*, *Csepri Sándor*, *Sipos Márton* és *Kovács Dávid* hozzászólása után 71 szavazattal 12 ellen *Horváth Ferencz* újárósi lakos házáat vették meg 9600 koronáért. 8. *Haizler Józsefnek* az általa kért területet 82 szavazattal, négyszögönként 5 K árban eladták. 9. *Kunczer János* és társai városi terület eladása iránti kérvényét elutasították. 10. *Sándor János* ingatlan eladást kérő folyamodványát a december 22-iki gyűlésre tüzték ki. 11. *Eber Márton* házáánál a szabályozási vonalat a kiküldött bizottság javaslata szerint megállapították. 12. *Bakó László* kérvényét, hogy a város építsen a házához hidat, elutasították. 13. *Kolompár Antal* illetőségét megtagadták. 14. *Özv. Ferdinánd Józsefné*, *Mehr István*, *özv. Schneiderbauer Józsefné*, *özv. Szics Józsefné* és *Tóth Gyula* fogyasztási adó leírás iránti kérvényét teljesítették.

KÖZSÉGI ÜGYEK.

Uj szervezési szabályrendelet. A Gyöngy község képviselőtestülete által az újabb törvények és rendeleteknek megfelelően alkotott szervezési szabályrendeletet Tolnavármegye törvényhatósági bizottsága f. hó 8-án tartott közgyűlésén jóváhagyta. Gyöngy község újabb szabályrendeletében különféle módosítások mellett a községi jegyzői állásokat is újonnan szervezte, még pedig a következőleg: az eddigi jegyzői állás főjegyzői, az eddigi aljegyzői állás nagyközségi jegyzői s egy segédjegyzői állás községi aljegyzői állássá szerveztetett; e szerint Várkonyi Imrét a községi főjegyzői, Balogh Jánost a községi jegyzői és Körtvélyessy Lászlót a községi aljegyzői cím illeti meg.

HIREK.

Bimbó hulláskor.

Jár-hel a halál, itt ott behopog,
Rózsánk bár bimbó, úgy tépdesi; le,
Folyton temetés . . . hány szüle retteg?
Remegő galamb a lelke, szíve . . .

Este, ha fekszik s reggel virradón
Száz gond epeztí . . . s néz annyi gyerek,
Sohogysem érti: apja s az anyja
Csókja egyszerre, mért lett — melegebb?!

BODNÁR ISTVÁN.

— **Prímiciá.** Vasárnap, november hó 11-én szép ünnepség volt a szekszárdi belvárosi róm. kath. templomban. — Ekkor tartotta ugyanis első szent miséjét, ekkor mutatta be az első áldozatot az Úrnak *Seleznik* Károly városunk szülöttje, a pécsi egyházmegye ifjú áldozára. — Folyó hó 5-én szentelte őt pappá megyés püspökünk. — A plébánia épületből harangzúgás mellett vonult a menet egyenesen az oltárhoz, a hol mindjárt felhangzott az ujmisés kellemes hangján az ünnepélyes „Veni Sancte”. — *Manudocora Wosinsky* Mór apátplebános volt. A misét *Mozsgay* Sándor és *Wölfel* Ferencz káplánok segédletével celebrálta, az oltárköri szolgálatot: *Szabó* Géza főgymn. hittanár, *Reif* József szintén ujmisés, *Seleznik* Ferencz papnövendék, *Hradek* Ferencz, *Tóth* Pál és *Wendl* István, mint az ujmisés osztálytársai, továbbá hat gymn. tanuló teljesítették. — *Evangelium* után *Szabó* Géza főgymn. hittanár, az ujmisés hitoktatója lelkes szent beszédet tartott. — Szent áldozásakor az ujmisés szülői, testvérei, rokonai, osztálytársai vették magukhoz Krisztus testét, a mise végével pedig a hívek az ujmisés áldásában részesültek. — Délben lakomára gyűltek össze, a meghívottak az ujmisés atyja *Seleznik* Károly, városunk kiváló iparosának házában, a hol *Wosinsky* Mór, *Wigand* János, *Szabó* Géza, *Seleznik* Károly, továbbá az osztálytársak nevében *Wendl* István lelkes felköszöntőt tartottak. — Este az egész társaság a kath. kör műkedvelő előadására vonult.

— **Kitüntetés.** *Laky* Sándor főszámtanácsosi czímmel felruházott budapesti számvizsgálónak a király a főszámtanácsosi jelleget adományozta. A kitüntetés valódi érdemet jutalmazott.

— **Személyi pótlék felemelés.** *Alacs* Zoltán kir. főmérnök, a szekszárdi államépítészeti hivatal főnökének személyi pótlékát a kereskedelemügyi miniszter 1200 K-ról 1600 koronára, *Raisz* József kir. mérnökét 800-ról 1200 koronára felemelte.

— **Fizetésemelés.** A kereskedelmi miniszter *Vági* István az államépítészeti hivatalhoz berendelt utmester fizetését 1100 koronára felemelte és részére 100 K személyi pótlékot utalványozott.

— **Választás.** A pécsi kereskedelmi és iparkamara a vármegyei ipartanács póttagjává az elhalt *Schiszler* Károly helyébe *Debulay* Imre szekszárdi jóhírű lakost választotta meg.

— **A Szekszárdi Vivó-Klub** tagjai nagy szorgalommal kezdték meg idei vivó-gyakorlatukat. Háromszor hetenkint (kedd, csütörtök, szombat) 5—7-ig kardpengék csatogásától hangos a gimnázium tornaterme. A szigorú fegyelem alatt végzett iskolavívás alkalmat ad a kezdő vivónak e nemes sport elsajátítására, a haladók páros viaskodása pedig azt az eszmét érlelte meg a Klub tagjaiban, hogy a tél folyamán egy házi verseny keretében a nagyközönség előtt tegyenek tanúságot haladásukról.

— **A posta köreiből.** *Bach* Győző szekszárdi posta és távirtdahivatali növendék a pécsi posta- és távirtdahivatalnál a segédtisztviszt vizsgát jó sikerrel letette.

— **Birtokvetel.** *Willinger* Márton zombai szőlőbirtokos, akinek Szekszárdon is nagy kiterjedésű szőleje van, megvette a zombai határban fekvő 530 holdas Andor-majort.

— **Adomány.** A szakadati ifjusági és nepeknyvtár czéljára folytatólag adakoztak: *Szeifritz* István nagyprepost, *Spiesz* János apátkanonok 20—20 és *Hanny* Gábor pápai praelatus 10 koronát.

— **Hivatalvizsgálat.** A központi járás községeiben és pedig *Gindliesalád*, *Báta*, *Alsónána*, *Bátaszék*, *Alsónyék* és *Decs* községeiben *Bajó* Fál főszolgabíró, *Szedresen* és *Siógárdon* dr. *Stankovánsszky* Imre, *Mözsön* és *Tolnán* dr. *Hagymássy* Zoltán szolgabíró a múlt héten tartották meg a szokásos évi hivatalvizsgálatot.

— **Járványos betegség.** A járványbizottság f. hó 12-én d. u. *Wosinsky* Mór elnöke alatt tartott ülésen dr. *Dragics* Imre tb. főorvos bejelentette, hogy a 8-án tartott ülés óta 4 ronesoló toroklobos és 9 vörheny

megbetegedést jelentettek be. A betegek száma jelenleg és pedig a diphteriásoké 8, a vörhenyben szenvedőké 41. Javaslattal tett a bizottság az utcabiztosok szaporítása, a tej- és tejtermékeknek oly házakból való kivételének megakadályozása iránt, melyekben beteg van és a gyermekeknek a temetésektől való távoltartása iránt, valamint az iránt, hogy az óvintézkedések teljesítését a csendőrség ellenőrizze. 8-ika óta vörhenyben 3 gyermek halt meg. A halottak száma eddig 19.

— **Eljegyzés.** *Barta* Fridát, *Barta* Samu nosztanypusztai uradalmi intéző leányát eljegyezte *Schülzer* Samu pécsi szappangyáros.

— **A tüdőbetegekért.** Lapunk mult heti számában megemlékeztünk arról a szép célu eredményes gyűjtésről, amelyet Hőgyészen gróf Apponyi Gézáé kezdeményezésére lelkes hölgyek és férfiak indítottak a József kir. hercege szanatorium javára. Közleményünk kiegyesíteseként illetékes helyről most arról értesítenek, hogy a kimutatott 207 K 29 fillér időközben 220 koronára szaporodott. A többlet *Kadernoska* Jánosné főerdészné és *Ferrandt* Mari kisasszonynak privát jellegű gyűjtésének eredménye. De hogy ezen összeg egyáltalában elérhető volt, nemcsak egyedül a hőgyészi, nemesen érző közönségnek tulajdonítható, hanem főképpen és elsősorban *Kliemes* Antal hőgyészi főjegyzőnek érdeműl róható föl, akiről különben is tudjuk, hogy mindaz, amit ő szokott buzgalommal, teljes odaadással és fáradtságot nem ismerő tevékenységgel felkarol, a megérdemelt szép és üdvös eredményre vezet. Felemlítendő még az is, hogy a hőgyészi temetőben foganatosított gyűjtés *Welschbacher* Antal tűzoltóparancsnok ur felügyelete alatt folyt, aki — dacára a zord időjárásnak — dicséretes kitartással és lankadatlan buzgalommal közreműködött a nemes cél elérésére. Ez alkalommal helyreigazítjuk a mult heti számunkban sajtóhibából származó tévedést is. *Rettinger* Paula kisasszony ugyanis Dúszon nem 17 koronát, hanem csak 13 K 50 fillért gyűjtött a nemes célra, a 17 korona a hőgyészi izraelita hitközség gyűjtése volt, melyet a hitközség újabban 20 korona adománnyal töltött meg és így mindössze 233 korona fordítható a nemes emberbaráti célra.

— **Halálozás.** Súlyos csapás érte *Fránek* János népbanki igazgatósági tagot és neje szül. *Matusidesz* Annát, kiknek kiváló, derek fiuk, *Fránek* Béla IV. oszt. polgári iskolai tanuló folyó évi november hó 14-én d. u. 1 órakor 13 éves korában rövid szenvedés után vörhenyben elhunyt. A kedves gyermek hült tetemeit folyó hó 15-én d. u. 4 órakor a szekszárdi alsóvárosi temetőben lévő családi sírboltban helyezték örök nyugalomra.

— **Kovács I. fogorvos** hazaérkezett s rendeléseit megkezdte a gimnáziummal szemben eső lakásán.

— **Közirtokossági gyűlés.** A bátaszéki volt urberek folyó hó 15-én *Bajó* Pál főszolgabíró elnöke alatt megválasztották a közirtokosság képviselőit. Elnök lett *Bocz* Mihály, alelnök *Klibert* András.

— **A bajaiak és Kossuth Ferencz.** Baja város törvényhatósága *Ambrozovich* Lajos főispán elnöke alatt tartott közgyűlésén elhatározta, hogy a dunai közúti áthidalásnak Bajánál való kiállításba helyezéseért üdvözlök *Kossuth* Ferencz kereskedelmi minisztert.

— **A pécsi dráma.** A pécsi törvényszék esküdtbírósa szerdán fejezte be a *Little* Lőrincz ellen a szándékos emberölés kísérlete miatt indított pör tárgyalását. A vádlott büne az volt, hogy háromszor rálőtt *Zvetkovics* Lajos dr. közigazgatási gyakoronokra, a kinek viszonya volt a feleségével s a kit ráakart bérni, hogy vegye feleségül az elesábitott asszonyt. Az esküdtbíró büntelennek mondta ki *Little* s a törvényszék az igazmondás alapján fölmentette. A tárgyalást zárt ajtók mögött tartották, csak az ítélet kihirdetése történt a nyilvánosság előtt.

— **Dunaföldváriak a kormánynál.** Dunaföldvár község küldöttsége tisztelgett szerdán délelőtt a képviselőházban *Kossuth* Ferencz miniszternél, a solti transversális műút javítása érdekében. *Kossuth* kijelentette, hogy

már a képviselőházban is megmondotta, hogy ilyen utakat többé nem épít és azért figyelmezteti a küldöttséget, hogy az ut kijavítását más czímen kérjék. Ugyanez a küldöttség tisztelgett *Wekerle* Sándor dr. miniszterelnöknél is, kit a dunaföldvári adóhivatal megtartására és *Apponyi* Albert gróf kultuszminiszternél, kit polgári iskola építésére kérték. A miniszterek a küldöttséget szívesen fogadták és kérésük méltányos elintézését kiállításba helyezték.

— **A nagymányoki márvány.** dr. *Lőrenhey* Imre kiváló tudósunk értesítése alapján annak idején mi adtunk először hírt a nagymányoki márvány kitűnő voltáról. Azóta a legkiválóbb szakemberek meggyőződtek a hirt igazvoltáról s most a mint értesülünk részvénytársaság alakult a kitűnő márványanyag kiaknázására. Az Első Magyar Márványipar-Részvénytársaság alapító bizottsága Budapestben a Vadászkiút nagytermében már értekezletet tartott, a melynek elnöke. *Gaal* András országos képviselő rámutatott arra, hogy az alakuló részvénytársaság jövőjét biztosítja az, hogy a nagymányoki márvány, a melynek színrehozatalát és forgalombahozatalát a részvénytársaság czélozza, a szakférfiak egyhangú véleménye szerint a legkitűnőbb magyar márvány. *Török* Sándor dr. bejelenti, hogy a részvényjegyzések megkezdődhetnek és hogy a befizetések a Belvárosi takarékpénztár-részvénytársaságnál teljesítendők. Az alapítók között a többi közt helyet foglal *Jeszenszky* Sándor báró földbirtokos, *Ivánka* Imre földbirtokos, *Ráday* Endre gróf földbirtokos, *Szávoszt* Emil nagykereskedő, *Waizen* János igazgató, s még számosan.

— **Nagy a kivándorlás.** Az utóbbi napokban 19 tamási lakos kért Amerikába szóló utlevelet. A kivándorlás oka nem annyira a szegénység, mint a meggazdagodási vágy, amit nagyban fokoznak a már kivándorlottak által irt levelek és azon körülmény, hogy tényleg a legtöbben pénzt küldenek haza családjaiknak.

— **Műkedvelő előadás.** Vasárnap f. hó 11-én a szekszárdi róm. kath. olvasóköri harmadszor adta elő a „Rodostó” cz. hazafias színművet. A műkedvelők derek játékukkal igazán kiérdemelték a még most is nagy számú közönség tapsait. Bevétel: 180 kor. volt. A darab többször már nem kerül színre; a kik nem látták, méltán sajnálhatják.

— **Üdvös intézkedés.** Nagyon rossz szokása a gyermekeknek és iparostanonczoknak a házak falának befirkálása, a becsöngetés és a távirtda és a villamos szigetelők dobálása. A rendőrkapitány felhívja a szülőket és tanonczot tartó mestereket, hogy ettől való tartózkodásra intse, mert feljelentés esetén őket a gondozásuk alatt állókat vonják felelősségre. Jó szolgálatot tennének, a kik ily eseteket látnak, ha ezt a rendőrkapitánynál bejelentenek.

— **A póttartalékosok segélyezése.** A póttartalékosok segélyezése ügyében kiadott utasítás ellen panaszos felszólalást vettünk Tamásiból, melynek lényege az, hogy az utasítás nem praktikus, vagyis nem felel meg annak a czélnek, melyet várni lehetett volna tőle. Aki ugyanis tényleges szolgálatra alkalmával családát hagyott hátra és vagyontalan, az kap segélyt, aki nem hagyott hátra családát és vagyontalan, csak különös méltánylást érdemlő esetekben várhatja ezt a honvédelmi minisztertől. Tehát e kaptafa szerint a nőtlen, de igazán nagyon károsult iparosoktól megtagadandó segélyt megkapják a vagyonos szülők által családostól tartott vagyontalan fiuk: zsebpénznek.

— **Vásár.** A szekszárdi Erzsébet napi országos állat- és kirakodó vásárt e hó 19-én tartják meg.

— **Csak egy virágszálat!** Esdve kérjük a mi jó közönségünket, rója le azt a szent vámot, a melyet mi a szegénysorsu tüdőbeteg mentéseért tőle kérünk. — Ne dobják el azt a befizetési lapot vagy utalványt, melyet a József kir. Hercege Szanatorium Egyesület (Budapest, IX., Lónyay-utca 47. sz.) a napokban szetküldött és ha valóban csak egy virágszál váltságdíjat is, de küldjék el. Azt mondja *Mikszáth*, hogy

még most is siratjuk a mohácsi csatát, a hol 25.000 magyar veszett el és közönnel, ölhetett kézzel, siváran, nézzük ennek a derék egyesületnek fáradhatatlan tevékenységét, mellyel minden évben annyi magyart tudna megmenteni, ahány a mohácsi csatásikon elvérzett, ha a közönség a halottak napi koszorúból csak egy szál virág árát valóban elküldi. Fogja el a sziveket az emberszeretet meleg érzete és ha néhány krajczárral is: de áldozunk! Nem szabad a magyarnak pusztulnia! Fülléket vagy koronákat egyforma mélységes hálával fogad a József kir. Herczeg Szanatórium Egyesület, mely az ország minden tájáról, tehát tőlünk is vesz föl majd gyógyítóházában (már épül az első) betegeket.

— **Jogászesztély.** A *Hazlinszky Géza* kir. törvényszéki elnök által meghonosított jogászesztély másodikát csütörtök este tartották meg a szekszárdi kaszinóban. A vacsorán a bírói és ügyvédi karból 14-en jelentek meg akik az estét kellemesen szórakozva töltötték.

— **A cigarettázás vége.** *Tóth Jánosné* szekszárdi, bagolyvölgyi lakos 7 éves fia *Bodri Ferencz* nádfedeles tanyája mellett cigarettára akart rágyújtani. A gyújtótól tüzet fogott a tanya mellé rakott kukoricaszár s attól a tanya teteje. Szerencsére arra járt *Mozolán József* rendőr, aki az ott lakók segélyével a tüzet elfojtotta, mielőtt nagyobb kárt okozhatott volna.

— **A haltenyésztés jövedelmezősége.** A veszprémi káptalan Jutas pusztá és Miklád között elterülő birtokán másfél katasztrális tóhalgazdaságot rendezett be. A minap volt, *Langraf János* miniszteri osztálytanácsos, halászati főfelügyelő jelenlétében és utasításai nyomán a tónak kihalászása. Az első esztendő eredménye 236 kilogramm hal volt, a melynek kilogrammját 1-60 koronával értékesítették. A holdankinti jövedelem tehát 147 korona 20 fillér volt. A kedvező eredménnyel felbuzdulva, a káptalan 100 holdas tóhalgazdaság berendezését tervezi.

— **Az új bor hatása.** Mucsiban az idén közel három ezer akó bor termett, a mi meg is látszik mulatságok alkalmával, a mennyiben a virtus ki-kitör az emberekből. A mostani sorozás után is a bevált katonák f. hó 4-én bált rendeztek, de vasárnap lévén, házas emberek is jöttek a korecsmába, kik aztán azzal a követeléssel léptek fel, hogy ők extrát tánczolnak, amibe a legények nem akartak beleegyezni és lett belőle olyan verekedés, hogy no, — bicskával alaposan össze-szurkálták egymást; a sok szegény „Lizi meg Nani“ pedig az ablakon volt kénytelen menekülni a tánczteremből. Minden esetre czélszerű volna korlátozni az éjjeli mulatozásokat.

— **Tolvaj vadházastárs** című mult heti hírünkre *Kiss Zsuzsannától* Sárszentlőrinczről hosszabb levelet vettünk, amelyben tiltakozik ellene, hogy ő férjé, az az által Németországból küldött 380 koronát eltulajdonította volna. Azt részint adósságba fizette, részint takaréktárba tette. Mi hírünket hivatalos adatok nyomán irtuk, minden esetre örülni fogunk, ha a hivatalos tárgyalás során igaznak bizonyul *Kiss Zsuzsanna* védekezése.

— **Tisztujtás.** Az alsónyéki dalárda mult vasárnap tartotta tisztujtó közgyűlését, melyen elnökké *Benák Jánost*; alelnökké *Mező Lászlót*, karnagygyá *Bocskár Ferenczet*, jegyzővé *Pap Jánost*, pénztárossá *ifj. Bötös Istvánt* választották meg.

— **Követendő példaul:** Sióagárd község képviselőtestülete f. hó 10-én tartott közgyűlésén a község utcait híres férfiak emlékére nevezte el. Van: *Kossuth Lajos-utca*, *Rákóczi-utca*, *Bercsenyi-utca*, *Bezerédi-utca*, *Béri Balogh-utca*, *Széchenyi-utca*, *Andrássy-utca*, *Deak Ferencz-utca*, *Zrínyi-utca*, *Petőfi-utca*, *Jókai-utca* és *Baross-utca*. A község egy szép terét pedig *Erzsébet királyné* emlékére „*Erzsébet-ter*“ nek nevezte el.

— **Népgyűlés Tamásiban.** Folyó évi december hó 2-án a szocialisták Tamásiban népgyűlést tartanak, melyen Budapestről érkező szónokuk fog beszélni. A hatóságot *Sörös József* szolgabíró fogja képviselni.

— **Betörés a községhez.** *Pap Sándor* koppányszántói lakos községi rendőrt az előjáróság rossz magaviselete miatt mult hó 31-én szolgálatából elbocsátotta. F. hó 10-én este elment a községhez, hogy onnan az ott hagyott holmiját elvigye. Ugyanazon éjjel *Varga Lajos* aljegyző hivatalos asztal fiókját vésővel feltörték s onnan 14 k. készpénzt elloptak. A lopással *Pap Sándort* gyanúsítják, mert a lakásán tartott házkutatás alkalmával egy vésőt találtak a melyen meglátszanak a friss használat nyomai.

— **Makórá selyemfonódat kérnek.** Makó város képviselőtestülete e héten tartotta rendes havi gyűlését, a melyen kimondották hogy sürgősen felírják a földmívelésügyi miniszterhez egy, Makón felállítandó selyemfonoda ügyében. A miniszter ugyanis évekket ezelőtt azzal tért ki Makó város kérelme elől, hogy a selyemfonót odaigérték Békéscsabának, miután azonban Békéscsabán olyan szociális viszonyok vannak, hogy ott a selyemfonót felállítani nem lehet, így Makó kapja meg azt.

— **Államsegély a peccsi kiállításnak.** A pécsiek serényen dolgoznak az ott tervezett kiállítás sikerültén. A mint értesültünk, a minisztertanács nov. 15-én 170 ezer koronát szavazott meg a kiállítás állami támogatására.

— **A bonyhádi rom. kath. olvasókör.** november hó 18-án új helyiségében megnyitás czímén, házalapja javára, a *Wolner* család közreműködésével, különféle hangszereken zeneművészeti előadást és utána táncz mulatságot rendez Belépő-díj: Személyjegy 1 korona. Családjegy 2 korona 40 fillér.

— **Jegyzék.** Lapunk mai összes példányaihoz *Dörge Frigyes* budapesti bankháza egy érdekes prospektusát mellékeljük. Ez a népszerű cég, melynek állandó szerencsése közmondássá lett, arról értesít bennünket, hogy az új ház már november hó 22-én kezdődik és ezért a sorsjegy-megrendeléseket tovább halasztani nem tanácsos. A *Dörge Frigyes* bankház sorsjegyei igen nagy keresletnek örvendenek, ami érthető, ha az utolsó nyereleményjegyzékből megnézzük, hogy csak az utolsó két hónapban hány nyerelemény jutott ezen banknak. Sokan vannak azok, akik mindjárt első alkalommal nyertek, ezek barátainknak, ismerőseinknek mondják el a dolgot, a hír szájról-szájra jár, ez pedig a leg-hangzatosabb reklámoknál is jobban hat. Kétségkívül ez az oka annak, hogy a *Dörge* bankház Budapest, *Kossuth Lajos-u. 4. sz.* osztálysorsjegy feláróító osztálya oly rohamosan fejlődött és ma már a legelső köze tartozik.

— **Szurkálás.** *Révész István* földvári legényt régi haragból kifolyólag *Miskolczi Imre* szintén ottani lakost zsebkésével úgy megszurta, hogy Budapestre a sebészeti klinikára kellett szállítani.

— **Okirat hamisítás.** *Berényi Pál* döbröközi lakos, hogy lovait jobban tudja értékesíteni, a járlatokban azok életkorát meghamisította. Ez az előjáróságnak tudomására jutott, mely a járlatokat tőle elkobozta s feljelentette.

— **A mulató társak.** *Rádgréber János* földvári lakos a *Bakó* féle korecsmában együtt mulatott *Imre István Bodor* István rovott multu egyénekkel, a kik mikor észrevették, hogy nála nagyobb mennyiségű pénz van, oly föltűnően hozták azt egymásnak tudomására, hogy *Rádgréber* is észrevette s a korecsmából távozott. Távozása után *Imre István* és *Bodor István* is nemsokára utána mentek de el nem érthették, mert egyenesen a községhez ment a hol az esetet bejelentette. A csendőrség *Imrét* és *Bodort* letartóztatta.

— **Öngyilkosság.** *Takács István* dunaföldvári lakos f. hó 10-én saját lakásán felakasztotta magát. *Takács* már június hóban öngyilkossági kísérletet tett, de abban megakadályozták.

— **Szénszállítás.** A szekszárdi kir. törvényszéki fogház részére az 1907. évben szükséges kőszén szállítására a szerződést a kir. ügyészség *Salamon Jakab* és *Társ* bpesti szennagykereskedő céggel kötötte meg.

— **Feltételes szabadságot gyilkos.** *Soós Zsíkó Péter* alsónyéki lakos 1903. évben részeg állapotban zsebkésével atyját

agyon szurta, a miért a szekszárdi kir. törvényszék 5 évi fegyházra ítélte. Soós jó magaviselete folytán 1906. november 13-án a váczai fegyházból feltételes szabadságra bocsátották.

SZINÉSZET.

Szilágyi Dezső társulata 8—10 napi itt időzése alatt derekasan megmutatta, hogy legalább is nyújt annyit, amennyit ígért. A társulat régi jó erőt felfrissültek igazán tehetőséges új tagokkal. Az előadások simák, egyöntetűek. A társulat igen jól megállja helyét nemcsak a társalgási darabban, hanem az operettekben is. Vannak igen jó énekesek úgy a férfiak, valamint a nők között s a darabok külső kiállítása is megfelelő. E héten már a közönség közönye is oszlófélben volt. Voltak „telt ház“ előtt folyt előadások is, az ilyenek pedig elég ritkák Szekszárdon. Folyó hó, 9-én pénteken „*A Mádi zsidó*“ életkép 3 felvonásban került színre, telt ház előtt. *Szilágyi Aladár* nagyon élénken és jól játszott, *Balla Tusi* csinos, kedves és vig volt. A többiek között *Sóvárgó Gergely* személyében *Miskey József* tűnt ki leginkább. *Szombaton* *Smolen Tónt* adták elő sikerült előadásban. *Vasárnap délután* fél helyárrakkal a *Mádi zsidó*, este pedig „*Fehér Anna*“ betyártörténet került színre.

A főbb szereplők közül, mint *Fehér Anna* *Balla Tusi*, a szolgabíró szerepében; *Szilágyi Ivor*, *Fehér László* szerepében pedig *Bethleni László* érdemelnek különösebb dicséretet.

A társulat énekesei voltaképpen hétfőn a *Vig Öze*gyben mutatkoztak be. Maga a darab szövegére nézve nagyon gyöngye, de zenéje kellemes, fülbemászó. *Novák Ilona* szép színpadi alak, kellemes hanggal és egyes játékkal. *Kürti Lili* is igen kedvesen, szépen énekel. A férfiak közül *Miskey* minapi itt léte óta nagyon szépen fejlődött, hangja lágyabb, hajlékonyabb lett. *Makróczy* igen jó színész. Hangja kellemes, szép, bármily társulatban érvényesülne. A régi jó ismerősök *Vágóné*, *Vágó* a régi fényben ragyognak. A férfiak különösen jó. *Kedden* *Alebonard* papa színmű adatott elő gyéren látogatott ház előtt. *Szilágyi Aladár* igen jól játszott, valamint *Lendvai Ferike* is. *Horváth Endre* is nagy sikert aratott. *Vágó Vágóné*, *Szilágyi Böske* és *Szilágyi Ivor* is szépen hozzájárultak az est sikeréhez.

Szardán ismételték „*A Vig Öze*gyet“, ugyanoly sikerűlten, mint előző.

Csütörtökön „*Gül Baba*“ t, a rózsák atyja operettet adták elő. A darab előadása nagyon sikerült, telt színház előtt korrekt összejáték, szép énekek gyönyörködtették a hallgatóságot. *Vágó István* kitűnő *Gülbaba* volt. *Leila* szerepében *Kürti L.* igen kedvesen mozgott. *Gábor* diák szerepében *Novák Ilona* jeles színésznőnek bizonyult, jól énekel, szépen játszott, sok tapsban volt része. *Mujkó* cigány szerepében *Szilágyi Dezső* az igazgató jeleskedett. Igen jók voltak még *Miskey József*, *Olaszné*, *V. Berzsenyi M.*, *Kellér Gy.* és *Bethleni László*.

Pénteken, fél helyárrakkal a „*Sabinnókel-rablása*“ című bohózat került színre. A színház telve volt s a kacagató darabon igen jól mulatott. *Szilágyi színigazgató* valóságos remekelt, a többiek is, mint *Vágóné*, *Vágó*, *Makróczy*, *Szilágyi Aladár*, *Lendvai Ferike*, *Szilágyi Ivor*, *Szilágyi Erzsike*, *Balla Tusi* pompás játékkal segítették elő a kacagató darab nagy hatását. Ma „*A papa leánya*“ t adják. Az előadáson úgy hírlék, a szerző, *Dr. Molnár Gyula* is jelen lesz.

MULATSÁGOK.

Tánczvizalom. A zombai iparos ifjuság folyó évi november hó 24-én, a zombai nagyvendéglő összes termeiben zártkörű tánczvizalmat rendez. Belépő díj: személynként 1 korona, családjegy 2 kor. 40 fillér. Kezdeté este 7 órakor. Felülfizetések

köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

Katalin-estély. A szekszárdi építő- és famunkások szakcsoportja 1906. november 25-én, könyvtára javára az Obernig-féle vendéglőben világpostával egybekötött zártkörű Katalin-estélyt rendez. Belépő díj: személyenként 60 fillér, családjegy (3 személyre) 1 korona 60 fillér. Kezdeté este 8 órakor. Felülízetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Azon hölgy, aki legtöbb levelezőlapot kap és aki legtöbbet elad, értékes jutalomban részesül.

EGYLETEK, TÁRSULATOK

A „tamási társaskör“ f. hó 17-én disznótóros vacsorát tart, mely iránt igen nagy az érdeklődés.

A „tamási kaszinó“ házvétele. A „tamási kaszinó“ f. hó 17-én tartott rendkívüli közgyűlésén elhatározta, hogy az özvegy Jamernik Ferdinándné bécsi lakos tulajdonát képező házat megveszi. Egyben köszönetet szavazott nevezett urnőnek, ki a csekély 6000 korona árért, egyedül csak a kaszinónak volt hajlandó eladni a házat.

Választmányi ülés. A szekszárdi kaszinó választmánya dr. Fent Ferenc soros elnöksége alatt f. hó 10-én ülést tartott. Új tagokul felvették Tolnai Arthur főgimnáziumi tanár, Marcsekenyi Egon vasúti tiszt, dr. Gyenes József kir. törv. bír., Varga Henrik, Erdős Gábor vidéki; Tóth Mihály, Bloch Miksa, Szilágyi László rendes tagok kilépésének bejelentését tudomásul vették. Örfly Lajos választmányi tag írásban jelentette be választmányi tagságáról való lemondását. Ezt azonban a választmány nem fogadta el, hanem szintén írásban felkérni határozta őt, mint a választmány egyik legrégibb tagját elhatározásának megmáztatására. A kaszinói bazárban szükséges pótlások tanulmányozására Tóth Henrik, Tóth Károly, Fejős Károly mérnökök küldettek ki.

Muzeum, közintézetek ügyei.

Múzeumi felolvasás. A múzeum kép tárában f. hó 18-án, vasárnap este 6 órakor ingyenesen, este 1/49 órakor pedig 50 filléres belépti díj mellett — *Japán* — kerül felolvasásra. Felhívjuk a közönség figyelmét erre a nagyon érdekes felolvasásra, amelyet Rumland német tengerésztesti irt és Acs Lipót, főgimn. tanár átdolgozott. E felolvasás 70 színes kép kíséretében megismerteti Japán legérdekesebb helyeit, vallási szokásait, családi és utcai életét, szórakozásait, gazdasági és kereskedelmi életét.

TANÜGYI HIREK.

A közigazgatási bizottság tanügyi határozatai.

Tolna vármegye közigazgatási bizottsága f. hó 14-én tartott rendes havi ülésén a kir. tanfelügyelő 52 ügydarabot adott elő. Ezek közül a fontosabbak a következők:

Jelentette, hogy október havában a dunakömlödi r. k. iskolát három, és a dunakömlödi községi állandó menedékházat egy tanteremben vizsgálta meg. Az elért eredményt kielégítőnek találta.

Sohonyai Ferenc sióagárdi rk. kántortanító fizetésének rendezése ügyében a közoktatásügyi miniszter rendeletére véghatározatilag döntött a közig. bizottság. Sohonyait 1907. január 1-jétől kezdve a harmadik tanító fizetéséhez való hozzájárulásának terhe alól felmentette; a tőle jogtalanul beszédett 128 koronának 30 nap alatt való visszafizetésére a sióagárdi r. k. hitközséget kötelezte

és az egészségre káros kántortanítói lak sűrűs helyreállítását rendelte el.

Dunakömlödi község a tankötelesek nagy száma miatt IV. és V. tanterem építésére köteleztetett.

Medina község utasított, hogy az újonnan épített községi iskolát kerítessen be, és kuttal lássa el.

A bátaszéki községi iparos tanonciskola 1906/7. tanévi költségvetése 2000 korona bevétellel és ugyanannyi kiadással jóváhagyatott.

A nagyszékelyi községi állandó menedékház 1905/6. tanévi számadása 935 kor. 97 fillér bevétellel, 752 korona 41 fillér kiadással és 183 korona 96 fillér pénztári maradvánnyal jóváhagyatott és a pénztári maradványnak tőkésítése elrendeztetett.

A kistengeliczi községi iskola épületének kijavítását a bizottság elrendelte.

A tolnai állami iskola bekerítését a bizottság jóváhagyta.

A kurdi állami ovoda és óvónő lakásának megfelelőleg leendő elhelyezését a bizottság elrendelte.

A felsőnáni községi állandó menedékház 1906/7. tanévi költségvetése 456 korona 14 fillér bevétellel és ugyanannyi kiadással jóváhagyatott és az üresedésben lévő állomásra a pályázat kihirdetése elrendeltetett.

Az ozorai rk. hitközség az újonnan szervezett VIII. tanítói állomás javadalmának 800 koronáig való kiegészítésére 700 korona államsegélyt nyert, miről az iskolaszék értesített.

A naki rk. iskolaszék korpótlék államsegélyért folyamodott. Kérvényét pártolólag terjesztette fel a bizottság a közoktatásügyi miniszterhez.

A szekszárdi iskolamulasztási kimutatók az 1905/6. tanévről felülbíráltattak. A polgármester felhivatott, utasítsa a mulasztási kimutatókat vezető közeget, hogy jövőben a legpontosabban és a legszigorúbban teljesítse ezen teendőit, mert a tömeges iskolamulasztásnak csakis így lehet elejét venni.

A faddi rk. iskolaszék az újonnan szervezendő V. és a már meglévő III. és IV. tanítói fizetésnek 800 koronáig való kiegészítésére államsegélyt kér. Mindkét folyamodást pártolólag terjesztette fel a bizottság a közoktatásügyi miniszterhez.

A várdombi rk. iskolaszék *Darányi* István tanítója korpótlékának fedezésére 200 korona államsegélyért folyamodott, pártolólag terjesztették fel.

Paks község az újonnan szervezett 3 községi iskolájánál alkalmazott tanítók fizetésének kiegészítésére már 400—400 korona államsegélyt előzőleg nyert, de utóbb magasabb államsegélyért folyamodott. A közoktatásügyi miniszter nagyobb államsegélyt nem engedélyezhetett.

Váralján a tankötelesek nagy száma miatt községi iskola felállítását rendeltetett el.

A zombai rk. iskolánál újonnan szervezett V. tanítói állomásról javadalmi jegyzőkönyv vetetett fel. Pótlásra főszolgabíró felhivatott.

Kistormáson 1907. évben nyári menedékház fog felállítani. A terv és költségvetés beterjesztése elrendeltetett.

A Szekszárdon építendő menedékház ügyében a képviselőtestület f. évi november 10-én határozott. A határozat beterjesztésére a polgármester felhivatott.

A gerjéni ev. ref. iskolaszék 2-ik tanítója fizetésének kiegészítésére államsegélyért folyamodott, mely pártolólag terjesztett fel.

A dunaföldvári ev. reform. iskolaszék *Schleier* Katalin tanítónő részére korpótlék államsegélyért folyamodott. A kérvényt a bizottság pártolólag terjesztette fel a közoktatásügyi miniszterhez.

Tóth Pál kisszékelyi rk. tanító fizetésének kiegészítésére 162 korona, *Pintér* János dunaföldvári rk. tanító fizetésének kiegészítésére pedig 180 korona államsegély engedélyeztetett.

A gerjéni községi óvoda alap 1907. évi költségvetése 595 korona 96 fillér bevétellel jóváhagyatott.

A szekszárdi polgári leányiskola tervének és költségvetésének ez év végéig

való elkészítésére az államépítészeti hivatal felhivatott.

Tanítóválasztás. Az alsótengeliczi tanítói állomásra *Fogarasi* Mihály választott meg tanítónak.

Nyugdíjazás. *Hamvas* Péter Csibráki rk. kántortanító 1906. decz. 1-étől évi 1000 koronával nyugdíjaztatott.

Tanítógyűlés. A „Szekszárd-vidéki r. k. Néptanító-Egylet“ 1906. évi november hó 22-én (csütörtök) délelőtt 10 órakor Szekszárdon, a belvárosi iskolában rendkívüli közgyűlést tart. Táragsorozat: 1. Tíz órakor Veni Sancte. 2. A felekezeti tanítók fizetésügyének rendezésére vonatkozó sűrűs intézkedés. 3. Indítványok. — Tisztelettel *Fekete* Ágoston, prépost plébános, egyleti elnök.

Államsegélyek. *Szigeti* Gyula simontornyai rk. tanító fizetésének 800 koronáig való kiegészítésére évi 190 korona, *Polgárné* Feld Emma németkéri rk. tanítónő első évűtődös pótlékának fedezésére évi 100 korona, *Mányokné* Cseh Jolán szakcsi rk. tanítónő fizetésének 800 koronára való kiegészítésére évi 140 korona, *Tóth* Dániel dombovári állami tanító első évűtődös pótlékának fedezésére évi 100 korona államsegélyt engedélyezett, illetve utalványozott ki a miniszter.

Nyugdíjintézetbe felvétel. *Seleznik* Paula sióagárdi rk. tanítónő 1906. szept. 1-től 600 koronával az országos tanítói nyugdíjintézetbe felvétel.

Iskola épület átvétel. Az öcsény-szőlőhegyi községi iskola díszes új épülete átvétel.

A KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon jóbarátok és ismerősök, kik fiunknak oly váratlan csapásként történt elhunytával végtelen fájdalmunkat jóleső részvétükkel enyhíteni és végtisztességén megjelenni szívesek voltak — különösen pedig a szekszárdi polg. fiúiskola növendékei, kik iskolatársuk kora elhunyt felett való őszinte részvétüket egy díszes koszoru letételével is tanusították, fogadják hálás köszönetünket.

Szekszárd, 1906. november 17.

Frának János és neje.

HIRDETÉSEK.

718 szám.

1906

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti VIII—X. kir. járásbíróóság 1894 évi Sp. V. 2989/3 számú végzése következtében dr. Körmendy Gyula ügyvéd által képviselt, Herczig Miksa javára, Gerenday Lajos ellen 102 kor. 4 fill. s jár. erejéig 1900 évi május hó 15-én fogantatosi ott kielégítés végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 640 kor. — fillérre becsült butorok és 1 zongorából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a szekszárdi kir. jbiróság VII. 220/2 1906 számú végzése folytán 102¹/₂ kor. 4 fill. tőkekövetelés, ennek 1898 évi decz. hó 12-ik napjától járó 5% kamatai és eddig összesen a bíróilag már megállapított költségek erejéig, Szekszárdon alperes lakásán leendő eszközölésére **1906 évi november hó 24-ik napjának d. u. 3 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108-ik §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adni.

Kelt Szekszárdon 1906 évi november hó 6-ik napján.

Mányoky,
kir. bir. végrehajtó.

Kocsola község betétszerkesztő bizottságától.

9 sz.

Biz. 1906

Hirdetmény. 3-3

Kocsola község telekkönyvi betéteinek szerkesztésére kirendelt bizottság közölni teszi, hogy az 1886: XXIX., 1889: XXXVIII. és az 1891: XVI. t. cikkeiben előírt helyszini eljárás végett és pedig egyelőre csupán az azonosító 1906 évi december hó 1. napján az azonosítás befejezte után pedig a bizottság a községben megjelenend.

Ennélfogva felszólítanak:

1. mindazok, a kik a telekjegyzőkönyvben előforduló bejegyzésekre nézve okadolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a bizottság előtt a kitűzött határnapon megkezdendő eljárás alatt jelenjenek meg és előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel;

2. mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, hogy a tulajdonjog telekkönyvi bekebelezését a kitűzött határidőig a telekkönyvi hatósághoz intézett szabályszerű beadvány útján kieszközöljék, vagy a telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okiratok alapján a telekkönyvi bejegyzés iránti kérelmek előterjesztése végett a bizottság előtt jelenjenek meg, ha pedig telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, az átírásra az 1886: XXIX. t. cz. 15-18. §-ai és az 1889: XXXVIII. t. cz. 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, vagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a bizottság előtt szóval elismerje és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ez uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illeték-elengedés kedvezményétől is elesnek;

3. azok, a kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszünt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Kelt Tamásiban, 1906 évi október 26-án.

Kardos Herman,
s. tkönyvvezető.Dávid Samu,
kir. albiró

Tisztelettel értesítem a t. vevőközönséget, hogy a téli idényre a fűszer, csemege, tea, rum, cognac, likör, tea sütemény és déli gyümölcsök megérkeztek, a melyekből különösen b. figyelmébe ajánlok:

Mandola,	Stock. Borsó,
Mozaola,	„ Lenese,
Malaga,	Szegedi Tarhonya,
Mogyoró	„ Paprika,

valódi angol Batle áxe rum,
finom Jamaicai rum,
„ Brazíliai „ 1-3
valódi Orosz Popót tea
eredeti esom. Pekarek féle tea,
legfinomabb Császár keverék tea,
valódi angol tea sütemény,
„ Koestlin féle tea sütemény.

Nagy választék olajos szardiniákban,
szardella gyűrűkben és páczolt halakban.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve vagyok teljes tisztelettel

GAUZER ÁDÁM

fűszer és csemege-kereskedő
SZEKSZÁRD, Kaszinó-bazár épületben.

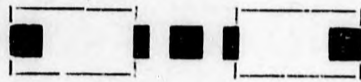
Eladó.

Várdombon egy jó karban lévő zongora eladó.

**Bővebb felvilágosítással
szolgál a kiadóhivatal.**

Fischl Lajos butor- és épület-asztalos,

a „Pirnitzer József és Fiai“ kereskedők házában tart dus raktárt a legújabb és legmodernebb butorokból, szalon-, ebédlő- és irodaberendezésekből, részletfizetésekre is. Azonkívül nagy raktárt tart vasbutorokból. Asztalos-munkák a leggyorsabban, jutányos áron készülnek.

**Az Aranka
crème
eredete.**

Egy tégely Aranka-crème
ára 1 kor.

Egy darab Aranka-szappan
ára 70 fill.

Kapható:

HEGEDÜS BÉLA

Magyar Koronához
címzett gyógyszerárában
Kalocsán.

A legnagyobbat vétkezik az, aki az Isten adományát, a szépséget nem becsüli meg. — Igen ferde felfogás, ha valaki bőrápolási szempontból valamely arc-crémet és szappant használ, hogy az már kendőzés volna. Mert az tény, különösen a nőknél, hogy akár a konyha gőzétől, akár az éles levegőtől, vagy szakszerűtlen mosódástól a bőr az arcon vagy a kézen romlik. Vagy érdes lesz, vagy hámlik, vagy pörsenéses, vagy a zsirosságtól fényes, szóval elveszti eredeti üdőségét, bársonyos simaságát, csuf, öreges kinézetét kölcsönöz.

Igen sokan több kevesebb eredménnyel igyekeztek a bajon segíteni. En, ki szintén több éve foglalkozom a cosmetikával, áttanulmányoztam minden eddig forgalomba jött szépitő szert és mindegyikből, amit jónak találtam, kiszedtem és sikerült ezekből egy egészen újcrème-massát összeállítanom, amely jóságban és biztos hatásában, valamint ártalmatlanságban felülmúlja az összeset.

Ez az Aranka-crème.

Bőr által teljesen felszívódik, az arczbőrt gyengéddé, fehérré, bársonysimaságuvá, tisztává, üdévé és frissé teszi. Védi a bőrt napsütés, napégés, szélfúvás, por, hideg, meleg stb. ellen. Nélkülözhetetlen mindenkinek, ki arczbőrt kicsit is ápolni akarja. Mivel teljesen felszívódik, nem teszi a bőrt zsiros tapintatuvá, fénylővé, s ezért nappal vagy bármiféle világításnál arczpor helyett használható.

Aranka-szappannal együtt használva bizton eltávolítja a szeplőt, májfoltot, pattanást, pörsenést és mitesszereket.

29-30

**Legolcsóbb
bevásárlási forrás**

ifj. GLANTZ MIKSA

rőfös és rövidáru kereskedésében

4-26

SZEKSZÁRDON.

1907.

ÉVRE
SZÓLÓ

Nagy Képes Családi, Regélő Bácsi, Regélő Néni, Kossuth, Petőfi, Rákóczi, Katonabarát, Szent István, Magyar Gazdák, Szabadság, Mátyás Király, Mesemondó stb. stb. naptárak a legolcsóbban beszerezhetők

BÁTER JÁNOS

könyvkereskedésében, S. ekszárd Kaszinó-Bazár.

Viszontelárusítók a lehető legnagyobb kedvezményben részesülnek!!!

Tűzifa és szén eladás.

Van szerencsém a tisztelt közönségnek tudomására adni, hogy telepemen amerikai rendszerű Fairbanks-féle benzínmotort állítottam fel, melylyel a legjobb minőségű száraz

kemény tűzifát

felvágom s 10 kilótól kezdve 2 kor. 80 fillérért métermázsánkénti sulyban árusítom.

Továbbá mindennemű bel- és külföldi hasáb és dorong tűzifa, valamint **szén** a legjutányosabb áron beszerezhető telepemen.

Kívánatra a fát saját kocsimon házhoz szállítom.

Tisztelettel

Mutsenbacher Ödön

tűzifa és szénkereskedő
a szekszárdi vasuti indóházzal szemben,
saját házában. 13-13

A világ legjobb cséplőkészetei
Teljes jótállás kitünő cséplésért.

112 díjjal kitüntetett!!

A világ legegyszerűbb és leg-
tökéletesebb **motor-**
cséplőkészleteit
valamint a legtökéletesebb benzín-,
petrolin-, ásványolaj-motorokat
ajánlja teljes jótállás mellett leg-
jutányosabb áron 3-5 évi rész-
letfizetésre:

Hatósági engedély nélkül szalmafedezés házak között is
használhatók.

Kállay motortelepe Budapest, VI., Nagymező-utca 43.
Csak ezen telepen szerezhetők be a világhírű, szabad szemmel látható befeccsen-
dező készülékkel ellátott gazdasági és ipari célokra legalkalmasabb

benzín-, petrolin-, ásványolaj-motorok
és villanyos gyújtású benzínlokomobil cséplőkészletek.

Nagy munkateljesítés. — Olcsó árak. — Legcsekélyebb napi költség.
Aki elismert kitünő szerkezetű olcsó motort akar venni, forduljon bizalommal ezen
szakértő czéghez. 4-25

Tessék a pontos **Kállay Motortelep Budapest, Nagymező-utca 43.**
cízre ügyelni! **Árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik.**

Ha köszvényben, reumában, ischias-
ban szenved,
vegyen egy üveg
Dr. Fiesch-féle köszvény-szeszt,
mely csúzt, köszvényt, reumát, kéz-, láb-, hát- és
derékfájást, kezek és lábak gyengeségét, fájdal-
makat és dagasztásokat biztosan gyógyít. Hatása a
legrövidebb idő alatt észlelhető. Kapható:

Dr. FLESCHE E. M.
„Magyar Korona“ gyógyszer-tárában
Győr, Baross-ut 24. szám.
Másfél deciliteres üveg ára 2 kor. Huzamosabb
használatra való „Családi“ üveg ára 5 kor. 3 kis,
vagy 2 „Családi“ üveg rendelésénél már bérment-
ve utánvétellel küldjük.

A téli esték unalmát csak úgy fiz-
hetjük el, ha

WAGNER
a hangszer király

különlegességi hangszerek áruházából,
Budapest, József-körút 37-39 sz. egy
hangszert hozatunk, azokon egy órai
gyakorlás után bárki megtanulhat játszani.

Hárfa citera 10 drb kottával ára 16 kor
Szóharmónika dobokészlettel " 2 "
Trombona, Uj hangszer " 2 "
Fagottbalom verőkkel " 8 "
Harmonika, citera kísérettel " 5 "
Tamburica, jó hangú " 5 "
Magyar citera, verőkkel " 8 "
Iskola hegedű tokkal, 15
drb felszereléssel " 10 "

Harmonikák orgona hanggal 5 koronától feljebb
Képes árjegyzék ingyen!

Sok szenvedéstől szabadul meg,
ha megismeri az
Universal-Fluid
bedörzsölő szert, mely enyhít: csúzt, köszvényt
rhumát, fog- és fejfájást és makacs bőrvizketeg-
séget. A kimerült izmokat és idegeket feűditi és
erősíti, a mit számos elismerő és hálalirat igazol.
Egy kis próbáüveg ára 40 fill., egy decis üveg
1 kor. 50 fillér. **Főraktár: Budapest, Tör-
ök J. gyógytára, Király-u. 12. sz. és
Andrássy-ut 26. sz.** Vidékre 3 nagy üve-
get 4 korona 50 fillér, 12 kis üveget 5 koronáért
portó és csomagolás költségmentesen küld a „Vör-
ös Kereszt“ gyógytár, Temesvár.

Rheumát, 2-52
Csúzt,
Köszvényt

titöltetlenül és biztosan gyógyít a híres és minden
házbau nélkülözhetetlen

**Dr. Arányi herculesfürdői
Rheuma-Olaj**

Ajánlható kéz, láb, hát, mell és derékfájásnál, lítés,
erősítés, flezamodásoknál, rülfrájás és fülzugás, fej-
és fogfájásnál. Kapható a készítőnél:

Balla Sándor gyógyszer-tára Hódmező-
vásárhely, Kossuth-tér.
Ára egy üvegnek 2 korona — Próbáüveg 1 kor.
6 kor. rendelésnél ingyen csomagolás, bérmentve.

Vigyázz! Egy próbadohoz mindent bizonyít.
Ne hagyjuk magunkat lebeszélui.

15 forintért tiszta gyapjuszövetből m rték sze-
riut, elegáns kivitelű **férfi öltöny, fel-
öltő vagy téli kabát.**

Krausz F. és Tsa
urszabó üzlete Budapest, Kerepesi-ut 69.
Vidékre mintákat mértékveteli utasítással bérmentve.

**Sikerült az Orsz. Posztókv. Áruház-
nak** (Budapest, Rottenbiller-utca 100 sz.) 100 vég nagyon
jó minőségű tartós férfiruha szövetet egy csödbe jutott posztó-
gyárostól potom megvenni. Ez okból szétküld vidékre
utánvétellel csak 6 koronáért egy teljes férföltönyre elegendő
3 méter nagyon jó, tartós, remek mintázatú szürke, barna
és drapp sevíot szövetet. Sütétkeket vagy feketét 7 koronáért.
A fenti ceget t. olvasóink figyelmébe ajánljuk.

Legjobb mellékkereset
nők és családok részére. Egy helyen és egy háztartásban so
hiányozzék az eredeti „Styria“ köögép. Árjegyzék ingyen.
Kedvező fizetési feltételek.

Első STYRIAI kötőgép-gyár
magyarországi képviselete FOGL J. L. műgépész
Budapest, VI. Csengery utca 54.

Személyhitel!
Kezes és kezes nélkül katonatisztek, papok, lelkeszek,
udvari, állami, megyei és magánisztitviselők, tanítók, keres-
kedők, iparosok, nyugdíjogosult hölgyek, kereskedelmi al-
kalmazzottak és magánosoknak egynegyedről 25 évig terjedő
időre heti, havi, egynegyed, f l és egész évi tőkekamat tör-
lesztéssel!

Különlegesség: A páris-bécsi enqueté értelmében
tőkésítjük a jövedelmet.

4% 4% 4% 4%
Jelzálog-hitel!
300 koronától feljebb I. II. és III. helyre földek, vá-
rosi és vidéki házak, nyaralók, gyárak, fürdő épületek,
malmok, ásványvíz és egyéb források és kőbányákra, a
beeserték háromnegyed részéig.

Építési-hitel!
építésfélben levő ingatlanokra 2-3 részletben oly arányban
a mily arányban az építkezés előrehaladt.

Bank és magánadósságok convertálása, Váltó- és tárcá-
hitel! Vizslezámitolás kereskedőknek. — Előnyösen! Solid
alapon és gyorsan eszközöljük mindezen fenti műveleteket
elsőrangú intézetek által! — **Elsőrendű ajánlatok!** — Kérjen
prospectust! — Válaszbélyeg melléklendő!

Meller L. E. Budapest, V. Koháry-ut-
ca 19 B.

BÁTER JÁNOS

könyv-, papir- és írószer-kereskedése
SZEKSZÁRD, Kaszinó-bazár.

A legfinomabb magyar gyárt-
mányu

olajfestékek, ecsetek,

legjobb minőségű festővászon
s mindennemű festészeti
cikk, a **festőművé-**
szetremekei paspartouk-
ban, nagy választékban a leg-
jutányosabb áron kaphatók.

Festőmintákat kikölcsönözünk

Női kalap-divatterem.

Szekszárd és vidéke tisztelt hölgy-
közönségének szíves figyelmébe aján-
om a dús raktáromon levő legújabb
párisi divatu őszi és téli

női kalap-ujdonságaimat

a lelegeánsabb kivitelben, ugyszintén
gyermek kalapok, gyászkalapok,
menyasszonyi fátyolok és koszorúk
nagy választéka.

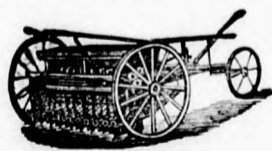
Olcsó árak! Pontos kiszolgálás!

Vidéki megrendelések postafordultá-
val eszközöltetnek.

A n. é. hölgyközönség szíves párt-
fogását kérve, kiváló tisztelettel

Frának Jánosné

Szekszárd,
Széchenyi-utca.

DEBULAY IMRE

gazdasági gépraktára SZEKSZÁRD.

Állandó nagy raktárt tart legújabb
szerkezetű

vetőgépekben

mindennemű gabona részére, külön
szerkezetű lóheremag részére; továbbá

szecskavágó,

répavágó, kukorica-morzsoló, daráló
gépekben, borprés és szőlőzúzókban.

A raktár bármikor megtekinthető
Sédpatak-utca 1122. sz. alatt. 20—26

Mit igyunk?

Bort és vizet, de csakis

**BORSZÉKI GYÓGY-
BORVIZET**

amely a legegészségesebb és legkelleme-
tebb üdítő ital talán az egész világon!

Kinéses Erdély adja, de egész hazánk büszkesége ez a kel-
lemes összetételű víz, amely kivonta a külföld bámulatát is.

Fájdalom, a szállítás okozta nehézségek miatt eddig csak jó
drágán volt beszerezhető, így a nagyközönség az értéktelenebb,
de olcsó kulforrások vizét kapkodta, vagy pedig mesterséges
vizet ivott.

De most a borvizek királya elfoglalja megillető helyét.

**Hallatlan olcsó árak, óriási kedvezmény, —
ihatja ur, szegény!**

Egyedüli főelárusító vidékünkön

17—52

Kiss Pál paksi fűszerkereskedő,

aki azonban ebből a pompás üdítő italból minden nagyobb köz-
ségben állandó raktárt létesít.

Igyunk hát borszékit!

1⁴/₁₀ literes palaczk 1 literes palaczk 1/2 literes palaczk
48 fillér. 40 fillér. 30 fillér.

A régi áraknál majdnem felényivel olcsóbb!
Vendéglősöknek és nagyban vásárlóknak **még nagyobb ked-
vezmény.** Az üres palaczkokat az elárusítók visszavásárolják!

Szekszárdi főeladás: **Ferdinánd Antal és fainál.** Tolnán
Trutzer S. és Társa. Dunaszentgyörgyön **Kálmán Dániel,**
Dunaföldváron **Schwendtner Ferencz,** Faddon özv. **Ékes**
Edéné, Gyöngyösön **Weil Adám,** Bonyhádon **Ermel Ado.f és**
Novotny Rezső fűszerkereskedőknél.

BÁTER JÁNOS

KÖNYVNYOMDÁJA
SZEKSZÁRD.

Készít a legrövidebb idő alatt izléses, tiszta kivitelű

NYOMTATVÁNYOKAT,

u. m.: számlákat, körleveleket, műveket,
falragaszokat

és minden e szakba vágó munkát a legjutányosabb áron.

Varrógépek!

Az eredeti „**AFRANA**“ varró- és műhímző gépek a jelenkor
legtökéletesebb varró- és műhímző gépei. — Eredeti

Wettina, karikahajós, Central-Bobbin és Singer

családi varrógépekből állandó nagy raktárt tartunk.

10 évi kezesség. Eladás kedvező részletfizetésre is.

Használt varrógépeket becsereleltünk. Varrógép javításokat kezesség
mellett elvállalunk.

Nagy raktár varrógép alkatrészek és kellekekből.

MÜLLER TESTVÉREK

műgépészek

varrógép, kerékpár és gazdasági gépek nagy-
raktára és javító műhelye 19—19

SZEKSZÁRD, Kaszinó-bazár.